

Pecyn Dogfen Cyhoeddus

At: Aelodau'r Cabinet

Dyddiad: 15 Ionawr 2025

Rhif Union: 01824712568

ebost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Gyngorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **CABINET, DYDD MAWRTH, 21 IONAWR 2025** am **10.00** am yn **SIAMBR Y CYNGOR, NEUADD Y SIR, RHUTHUN A THRWY GYNHADLEDD FIDEO.**

Yn gywir iawn

G Williams
Swyddog Monitro

AGENDA

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGANIADAU O GYSYLLTIAD

Aelodau i ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYS

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION (Tudalennau 7 - 16)

Derbyn cofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar 17 Rhagfyr 2024 (copi ynghlwm).

5 HEN YSBYTY GOGLEDD CYMRU - CYMERADWYAETH I GYFLWYNO CYTUNDEB TRYDYDD PARTI (Tudalennau 17 - 62)

Ystyried adroddiad gan y Cynghorydd Jason McLellan, Arweinydd ac Aelod Arweiniol Twf Economaidd a Threchu Amddifadedd (copi ynghlwm) yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet i gyflwyno'r Cyllid Trydydd Parti i gefnogi darpariaeth Cam 1 Prosiect Hen Ysbyty Gogledd Cymru fel rhan o Raglen Dyffryn Clwyd y Gronfa Ffyniant Bro.

6 SETLIAD ARIANNOL DROS DRO LLYWODRAETH CYMRU AR GYFER LLYWODRAETH LEOL 2025/26 (Tudalennau 63 - 72)

Ystyried adroddiad gan y Cynghorydd Gwyneth Ellis, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol (copi ynghlwm) yn diweddarau'r Cabinet ynghylch Setliad Ariannol Dros Dro Llywodraeth Cymru ar gyfer Llywodraeth Leol 2025/26 a'i oblygiadau ar gyfer gosod cyllideb gytbwys ar gyfer 2025/26.

7 DYRANIADAU BLOC CYFALAF I'W CYNNWYS YNG NGHYNLLUN CYFALAF 2025/26 (Tudalennau 73 - 82)

Ystyried adroddiad gan y Cynghorydd Gwyneth Ellis, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol (copi'n amgaaedig) yn manylu ar yr egwyddorion ar gyfer ariannu cynlluniau cyfalaf ac yn gofyn am gefnogaeth y Cabinet i'r prosiectau a nodwyd i'w cynnwys yng Nghynllun Cyfalaf 2025/26 a'u hargymell i'r Cyngor Llawn.

8 ADRODDIAD CYLLID (Tudalennau 83 - 98)

Ystyried adroddiad gan y Cynghorydd Gwyneth Ellis, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol (copi ynghlwm), ynghlŷn â'r sefyllfa ariannol ddiweddaraf a'r cynnydd a wnaed o ran y strategaeth y cytunwyd arni ar gyfer y gyllideb.

9 RHAGLEN WAITH Y CABINET (Tudalennau 99 - 106)

Derbyn Rhaglen Waith y Cabinet sydd ynghlwm a nodi'r cynnwys.

MEMBERSHIP

Y Cynghorwyr

Gwyneth Ellis
Elen Heaton
Alan James
Diane King
Julie Matthews

Jason McLellan
Barry Mellor
Rhys Thomas
Emrys Wynne

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(Gweler y nodyn isod)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

CABINET

Cofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Rhuthun, a thrwy gynhadledd fideo ddydd Mawrth, 17 Rhagfyr 2024, am 10.00am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Jason McLellan, Arweinydd ac Aelod Arweiniol Twf Economaidd a Threchu Amddifadedd; Elen Heaton, Aelod Arweiniol Iechyd a Gofal Cymdeithasol; Diane King, Aelod Arweiniol Addysg, Plant a Theuluoedd; Alan James, Aelod Arweiniol Datblygu Lleol a Chynllunio; Julie Matthews, Dirprwy Arweinydd a Aelod Arweiniol Polisi, Cydraddoldeb a Strategaeth Gorfforaethol; Barry Mellor, Aelod Arweiniol Yr Amgylchedd a Chludiant; Rhys Thomas, Aelod Arweiniol Tai a Chymunedau, ac Emrys Wynne, Aelod Arweiniol y Gymraeg, Diwylliant a Threftadaeth

Arsylwyr: Y Cynghorwyr Ellie Chard, Karen Edwards, Bobby Feeley, Huw Hilditch-Roberts, Hugh Irving, Brian Jones, Delyth Jones, Will Price, Arwel Roberts ac Andrea Tomlin

HEFYD YN BRESENNOL

Y Prif Weithredwr (GB); Cyfarwyddwyr Corfforaethol: Gwasanaethau Cymdeithasol ac Addysg (NS), Llywodraethu a Busnes / Swyddog Monitro (GW), a'r Amgylchedd a'r Economi (TW); Penaethiaid Gwasanaeth: Cyllid ac Archwilio (LT), Gwasanaethau Priffyrdd a'r Amgylchedd (PJ); Tai a Chymunedau (LG); Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaeth Cefn Gwlad (EJ); Rheolwr Prosiect - Swyddfa Rhaglen Gorfforaethol (KM); Prif Reolwr Arlwy a Glanhau (HJ); Prif Swyddog - Tai Cymunedol (GD); Prif Swyddog - Tai a Datblygu (HD); Prif Swyddog Eiddo Tai (MC); Rheolwr Cyllid a Sicrwydd (JR); Rheolwr Gwasanaeth - Gwasanaeth Digartrefedd (NJ); Rheolwr Gwarchod y Cyhoedd, Adfywio a Datblygiad Economaidd (GR); Rheolwr Prosiect - Swyddfa Rhaglenni Gorfforaethol (RV); Cydlynwyr Craffu (RE a KE), a Gweinyddwyr Corfforaethol (KEJ a SLW [Gwe ddarllledwr])

1 YMDDIHEURIADAU

Y Cyngorydd Gwyneth Ellis, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Ni chafwyd unrhyw ddatganiadau o gysylltiad.

3 MATERION BRYD

Ni chodwyd unrhyw faterion bryd.

4 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar 13 Tachwedd 2024.

Materion yn Codi – Eitem 3: Materion Brys - Gwasanaeth Bws X51 i Landegla - darparodd y Cynghorydd Barry Mellor ddiweddariad ar lafar yn dilyn aflonyddwch i'r gwasanaeth bws i Landegla a gafodd ei godi gan y Cynghorydd Terry Mendies mewn cyfarfod blaenorol. Er nad oedd wedi bod yn bosib cwrdd â'r holl yrwyr roedd y cwmni bysiau wedi cymryd camau gweithredu yn enwedig ynghylch digwyddiad arall lle cymerwyd camau disgyblu ac roedd yr holl yrwyr wedi cael eu rhybuddio i beidio ag osgoi Llandegla o dan unrhyw amgylchiadau. Dyma'r Arweinydd yn diolch i'r Cynghorydd Mendies am dynnu sylw at y mater ac am gyfraniad y Cynghorydd Mellor i geisio datrys y broblem gan dynnu sylw at bwysigrwydd y llwybrau cludiant i gymunedau gwledig.

PENDERFYNWYD derbyn cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 19 Tachwedd 2024 a chadarnhau eu bod yn gywir.

5 STRATEGAETH DDRAFFT TOILEDAU LLEOL

Cyflwynodd y Cynghorydd Barry Mellor adroddiad yn gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet ar ddrafft o Strategaeth Toiletau Lleol i'r cyhoedd ymgynghori arno.

Pwysleisiodd y Cynghorydd Mellor nad adroddiad ar gau toiletau ydoedd fel y gwelir yn y wasg ond ei fod yn briodol i'r Cyngor gytuno a mabwysiadu Strategaeth newydd cyn gwneud unrhyw benderfyniadau ar y ddarpariaeth a gweithrediad o gyfleustodau cyhoeddus wrth symud ymlaen. Mae'r adroddiad yn cynnwys ychydig o gefndir ar y ddarpariaeth ddeddfwriaethol ynghylch toiletau cyhoeddus a'r gofyniad i awdurdodau lleol i baratoi a chyhoeddi Strategaeth Toiletau Lleol sy'n gorfod cynnwys asesiad o'r angen am doiledau. Mae'r Asesiad o Anghenion Dros Dro Toiletau Lleol a Strategaeth Toiletau Lleol i Sir Ddinbych (yn cynnwys cynllun gweithredu ar sut y mae'r Cyngor yn bwriadu cwrdd â'r gofyn a dynnwyd sylw ato) wedi cael ei atodi i'r adroddiad ynghyd â chwestiynau cyffredin wrth ymateb i sylwadau a dderbyniwyd yn ystod yr ymgynghoriad Asesiad o Anghenion Dros Dro, Asesiad Effaith ar Les a'r risgiau a nodwyd.

Mynychodd Pennaeth Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol a'r Prif Reolwr (Arlwyo/Glanhau) yr eitem hon. Cyfeiriodd y Pennaeth Gwasanaeth at waith wedi'i gyflawni hyd yma gan ailadrodd nad oedd penderfyniadau wedi cael eu gwneud ynghylch darparu a gweithredu Cyfleustodau Cyhoeddus yn y dyfodol gan bwysleisio'r pwysigrwydd o Strategaeth a gytunwyd arni fel rhagflas i'r broses gwneud penderfyniadau yn y dyfodol. Gofynnwyd i Gabinet gydnabod y gwaith sydd wedi cael ei wneud a chymeradwyo i ymgynghori ar y Strategaeth drafft.

Codwyd y materion canlynol yn ystod y drafodaeth a ddilynodd –

- manylion pellach wedi'u darparu ar sut y byddai ymgynghoriad cyhoeddus yn cael ei gynnal dros gyfnod o ddeufis er mwyn cyflawni ymgynghoriad mor llawn ac eang ag sy'n bosib gyda gwerthfawrogiad o'r effaith ar nifer o grwpiau gwahanol, amrywiol a chyda phrofiad eang yn y sir a'r natur ddadleuol posib o newid y model gweithredu presennol. Y gobaith oedd derbyn cymaint o wybodaeth ag sy'n bosib gan ddefnyddio'r darganfyddiadau i fformiwleiddio

sefyllfa derfynol y strategaeth ac i helpu gyda gwneud penderfyniadau yn y dyfodol neu i wneud argymhellion wrth symud ymlaen.

- Ar hyn o bryd mae un busnes wedi cofrestru â'r Cynllun Toiledau Cymunedol ac roedd yn bwysig targedu busnesau priodol mewn meysydd allweddol i ymuno â'r cynllun er mwyn cwrdd â'r gofyniad am doiledau cyhoeddus yn y sir; derbyniwyd y gall fod yn anodd recriwtio rhai busnesau ond rhoddwyd sicrwydd y byddai llawer o waith yn cael ei wneud i wneud y mwyaf o fuddion y cynllun a oedd yn cynnwys dysgu o gynghorau eraill sydd wedi bod yn llwyddiannus gyda chynlluniau tebyg.
- Cyfeiriwyd at y feirniadaeth yn y wasg ynglŷn â'r £500 fesul blwyddyn sy'n daladwy am ymuno â'r Cynllun Toiledau Cyhoeddus ac os dylid cynnig rhagor o gymhelliad a cheisio casglu barn ynglŷn â hynny fel rhan o'r broses ymgynghori. Cynghorodd y Pennaeth Gwasanaeth fod y gyfradd o £500 yn gyfradd cenedlaethol sy'n cyd-fynd ag awdurdodau lleol eraill a bod yna gydbwysedd rhwng y goblygiadau ariannol yn sgil cynnydd a chynyddu niferoedd i gofrestru â'r cynllun. O ystyried diffyg cyhoeddusrwydd i'r cynllun hyd yma fe deimlai y byddai'n briodol i ymrwymo cymaint ag sy'n bosib gyda'r gymuned fusnes ar yr un lefel i fesur y lefel o ddiddordeb ac yna i werthuso'r sefyllfa unwaith eto yn dibynnu ar barodrwydd busnesau i ymuno â'r cynllun. Roedd Cabinet yn awyddus i gael ymgysylltiad wedi'i dargedu gyda busnesau ond gofynnwyd iddo gael ei ail-gyflwyno er mwyn iddyn nhw allu ei ystyried ymhellach mewn achos o nifer isel yn cofrestru ar gyfer y cynllun.
- Yn ôl yr adroddiad roedd toiledau Changing Places i'w cael yn Ysgol Glan Clwyd a Tesco Prestatyn ac fe adroddodd swyddogion ar ddarpariaeth yng Nghorwen yn y dyfodol trwy'r Gronfa Ffyniant Bro a hefyd ym Marchnad y Frenhines yn y Rhyl. Derbyniwyd fod darparu cyfleusterau o'r fath yn broses ddud a byddai ymgysylltiad â'r trydydd sector ynghylch unrhyw gyfleoedd posib yn unol â hynny. Tynnodd y Cynghorydd Emrys Wynne sylw at y galw am gyfleusterau newid babanod hefyd sydd ddim angen cymaint o le.
- Bu trafodaethau gyda Chynghorau Tref/Cymuned ynglŷn â chynnal cyfleustodau cyhoeddus gan y cyngor ac i drafod y Strategaeth ddrafft a'r ffordd ymlaen ar yr angen am doiledau cyhoeddus a bu ymateb cymysg ledled y sir gyda rhai yn croesawu a chefnogi'r strategaeth ac eraill ddim yn barod i weithio gyda'r awdurdod lleol - roedd trafodaethau wedi'u cynnal ar sail achos i achos ar gyfer yr ardaloedd dan sylw.
- Wrth ymateb i gwestiwn bod y nifer o ymwelwyr dydd i Ddinbych yn uwch na Llangollen fe eglurodd y Pennaeth Gwasanaeth fod data STEAM wedi cael ei ddefnyddio ar gyfer y nifer o ymwelwyr dydd oedd ddim yn cynnwys y cyfanswm sylweddol o ymwelwyr a oedd yn aros dros nos neu am gyfnod hirach yn y cyfrifiad hynny.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn –

- (a) *cydnabod y gwaith a gwblhawyd hyd yma yn dilyn adolygiad o anghenion y boblogaeth leol a gynhaliwyd drwy ymgynghoriad cyhoeddus ac yn cymeradwyo'r asesiad o anghenion terfynol (cafodd yr Asesiad o Anghenion Dros Dro ei atodi fel Atodiad 2 i'r adroddiad);*

- (b) *cymeradwyo'r strategaeth ddrafft a'r cynllun gweithredu (Atodiad 1 i'r adroddiad) yn unol â Deddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017: Darpariaeth Toiledau;*
- (c) *dirprwyo awdurdod i Aelod Arweiniol Priffyrdd a'r Amgylchedd i gytuno ar unrhyw fân newidiadau golygyddol sydd eu hangen i'r strategaeth ddrafft cyn yr ymgynghoriad cyhoeddus, a*
- (d) *cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o Effaith ar Les (Atodiad 3 yr adroddiad) fel rhan o'i ystyriaethau.*

Ar y pwynt hwn fe ddywedodd y Cynghorydd Arwel Roberts nad oedd yn ymwybodol fod Cyngor Tref y Rhuddlan heb ei gynnwys o ran y Strategaeth ddrafft ac yr hoffai i swyddogion fynychu cyfarfod yn y dyfodol i drafod y mater. Gofynnodd yr Arweinydd i'r Swyddog Monitro godi'r pwnc gyda'r swyddog perthnasol y tu allan i'r cyfarfod.

6 GOSOD RHENTI TAI A CHYLLIDBAU CYFALAF A REFENIW TAI 2025/26

Cyflwynodd y Cynghorydd Rhys Thomas adroddiad yn gofyn i'r Cabinet gymeradwyo'r cynnydd rhent blynyddol ar gyfer Tai Sir Ddinbych, ac i ofyn am gymeradwyaeth i Gyllidebau Cyfalaf a Refeniw y Cyfrif Refeniw Tai ar gyfer 2025/26 a Chynllun Busnes y Stoc Dai.

Roedd yr adroddiad yn cynnwys y sefyllfa derfynol ddiweddaraf a ragwelwyd ar gyfer y Cyfrif Refeniw Tai a'r gyllideb arfaethedig ar gyfer 2025/26 a oedd wedi'i chyfrifo i allu darparu gwasanaethau refeniw, y rhaglen buddsoddi cyfalaf ac i gyflawni safonau ansawdd a datblygu'r rhaglen adeiladu newydd. O ran y cynnydd rhent blynyddol, roedd Llywodraeth Cymru wedi gosod uchafswm cynnydd rhent o 2.7% a chynhigiwyd cynyddu rhenti wythnosol o hynny oherwydd y pwysau ar y Cyfrif Refeniw Tai i fuddsoddi mewn cartrefi er mwyn cyflawni Safon Ansawdd Tai Cymru a cheisio cyrraedd targed y Cynllun Corfforaethol ar gyfer cartrefi newydd. Roedd yr adroddiad wedi'i graffu gan Bwyllgor Craffu Cymunedau yr wythnos ganlynol ac wedi creu argraff.

Cyflwynodd y Pennaeth Tai a Chymunedau y swyddogion oedd yn bresennol. Rhoddodd drosolwg o'r adroddiad gan ddarparu sicrwydd ynghylch pa mor fforddiadwy oedd y cynnydd mewn rhent ar gyfer tenantiaid yn seiliedig ar y matrices rhent a'r bwriad o wario unrhyw gynnydd i gwrdd â'r Safon Ansawdd Tai Cymru gyda rhaglen sylweddol o waith sydd ei angen fel y bo'n briodol ynghyd â'r uchelgais i greu mwy o dai cymdeithasol. Cyfeiriwyd hefyd at y gefnogaeth a ddarperir i denantiaid o ran unrhyw anawsterau ariannol trwy gefnogaeth uniongyrchol gan swyddogion a hefyd comisiynu cefnogaeth gan sefydliadau fel Sir Ddinbych Yn Gweithio a Cyngor ar Bopeth. Yn olaf cyfeiriwyd at Gynllun Busnes y Stoc Dai a'r Cyfrif Refeniw Tai gyda rhagor o waith manwl wedi'i gynllunio o ystyried uchelgais y Cyngor ar gyfer ei stoc dai gyda chreu tai newydd sydd ddim yn fforddiadwy ar hyn o bryd yn seiliedig ar ragamcanion presennol gydag adroddiad yn cael ei gyflwyno i Gabinet yn y flwyddyn newydd.

Roedd y prif feysydd trafod yn canolbwyntio ar y canlynol –

- Roedd Cabinet yn falch o glywed yr adborth yn dilyn craffu'r adroddiad gan Bwyllgor Craffu Cymunedau a oedd yn rhoi mwy o hyder fyth yn yr argymhellion yn ogystal â'r ystyriaeth drwyadl o'r holl ffactorau wedi'u manylu yn yr adroddiad ac yn talu teyrnged i waith y Tîm Tai er budd tenantiaid.
- Cafodd sylw penodol hefyd ei wneud i brosiectau datblygu tai cyngor llwyddiannus yn cynnwys Llys Elizabeth yn y Rhyl a Llys Llên ym Mhrestatyn a phartneriaeth waith agos gydag eraill yn cynnwys datblygiad tai Clwyd Alyn ar Stryd Edward Henry, y Rhyl i gyd yn enghreifftiau o dai fforddiadwy o ansawdd gwych.
- Roedd aelodau'n croesawu'r ymrwymiad i beidio â throï tenantiaid allan o'u cartrefi oherwydd caledi ariannol wrth iddyn nhw geisio cydweithio â'r cyngor gan nodi fod y mwyafrif o denantiaid yn fodlon gofyn am help a chyngor; nodwyd cydweithio agos gyda'r Tîm Atal Digartrefedd.
- Roedd ffocws ar y rhaglen gwres fforddiadwy gydag oddeutu £9m y flwyddyn yn cael ei wario ar waith cyfalaf gyda thua 13000 o atgyweiriadau cyffredinol yn cael eu cyflawni; y safon ddiwygiedig sydd ei angen i godi lefelau EPC ar gyfer holl gartrefi hyd at C75 a thra bod ychydig o gyllid grant yn cael ei ddarparu ar gyfer y diben hwnnw roedd darparu'r safon hynny yn ddrud ac ar y cyfan ddim yn fforddiadwy ac erbyn 2027 roedd angen cynllun yn ei le i ddangos sut y byddai'r safon ddiwygiedig yn cael ei gyflawni erbyn 2030.
- Roedd cydbwysedd i'w ganfod rhwng sicrhau fod rhent yn fforddiadwy i denantiaid a sicrhau buddsoddiad yn y stoc dai i elwa'r tenantiaid hynny a llwyddiant yr ymagwedd sydd wedi'i weithredu yn Sir Ddinbych fel bod ag un o'r cyfraddau bodlonrwydd tenantiaid uchaf yng Nghymru o ran gwasanaeth a gwerth am arian.

PENDERFYNWYD –

- Mabwysiadu Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai ar gyfer 2025/26 (Atodiad 1 yr adroddiad) a Chynllun Busnes y Stoc Dai (Atodiad 2 yr adroddiad);*
- cynyddu rhenti anheddau'r Cyngor yn unol â Pholisi Llywodraeth Cymru ar gyfer Rhenti Tai Cymdeithasol o 2.7% i rent wythnosol cyfartalog o £112.29, i'w weithredu o ddydd Llun, 7 Ebrill 2025;*
- nodir adroddiad ychwanegol (Atodiad 3 yr adroddiad) ar yr ystyriaethau y rhoddir sylw iddynt wrth benderfynu ar yr argymhelliad hwn, a*
- bod y Cabinet yn cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o Effaith ar Les (Atodiad 4 yr adroddiad) fel rhan o'i ystyriaethau.*

7 ADRODDIAD CYLLID

Cyflwynodd y Cynghorydd Gwyneth Ellis, Pennaeth Cyllid ac Archwilio yr adroddiad misol a oedd yn manylu ar y sefyllfa ariannol ddiweddaraf a'r cynnydd a wnaed o ran y strategaeth y cytunwyd arni ar gyfer y gyllideb a chymeradwyaeth pellach sydd wedi'i argymhell.

Rhoddyd crynodeb o sefyllfa ariannol y Cyngor fel a ganlyn –

- y gyllideb refeniw net ar gyfer 2024/25 oedd £271.021 miliwn (£250.793 miliwn yn 2023/24)
- rhagwelwyd y byddai tanwariant o £4.285m mewn cyllidebau gwasanaeth a chorfforaethol
- y risgiau a'r rhagdybiaethau presennol yn ymwneud â chyllidebau corfforaethol a meysydd gwasanaeth
- arbedion effeithlonrwydd gan wasanaethau ar gyfer cyllideb 2024/25 (£10.384 miliwn) a chynnydd ar gyflawni arbedion a gymeradwywyd oedd yn parhau i gael eu holrhain/monitro
- y wybodaeth ddiweddaraf am Ysgolion, y Cyfrif Refeniw Tai a Rheoli'r Trysorlys.

Gofynnwyd hefyd i Gabinet gymeradwyo sail Treth y Cyngor wrth osod cyllideb 2025/26; y defnydd o'r gronfa cyfalaf wrth gefn i ariannu gorwariant ar Gynllun Lôn Parcwr a'r achos busnes cyfalaf yn berthnasol i Ysgol y Castell, Rhuddlan sydd wedi cael ei gynnwys fel atodiad cyfrinachol. Gofynnwyd i Gabinet symud i sesiwn breifat os ydyn nhw'n dymuno trafod yr elfen gyfrinachol o'r adroddiad.

Arweiniodd y Pennaeth Cyllid ac Archwilio yr Aelodau drwy'r adroddiad. Rhagwelir y bydd tanwariant o £4.285 miliwn ar gyllidebau gwasanaethau a chorfforaethol o'i gymharu â thanwariant o £479,000 y mis diwethaf. Mae'r symudiad sylweddol cadarnhaol o ganlyniad i Lywodraeth Cymru yn dyrannu cyllid ychwanegol yn ystod y flwyddyn i gefnogi pwysau cyflog a chostau pensiwn athrawon. Mae gwasanaethau yn ei gyfanrwydd yn parhau i orwario mewn meysydd yn cynnwys Addysg a Gwasanaethau Plant, Gwasanaethau Priffyrdd a'r Amgylchedd, ac i raddau llai Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Cefn Gwlad. Roedd tanwariant mewn Gofal Cymdeithasol i Oedolion a Digartrefedd yn debyg i hynny a gafodd ei adrodd dros y misoedd diwethaf. Amlygwyd ardaloedd risg uchel yn cynnwys Cludiant Ysgol. Mae'r gorwariant mewn rhai gwasanaethau wedi cael ei wrthbwysu gan y tanwariant ar gyllidebau corfforaethol o ganlyniad i ryddhau cyllidebau arian at raid a dyfarniad cyllid grant gan Lywodraeth Cymru. Byddai angen rhoi ystyriaeth gofalus i'r lefel o danwariant a'i ddefnydd yn y dyfodol. Mae manylion wedi'i gynnwys yn yr adroddiad ar y Cyfrif Refeniw Tai a sefyllfaedd ysgolion.

Mae'r Arweinydd a'r Prif Weithredwr wedi cyfeirio at yr effaith gadarnhaol ar sefyllfa'r gyllideb yn sgil y canlyniadau yn ystod y flwyddyn yn dilyn Cyllideb Llywodraeth y DU ym mis Hydref a dyraniad Llywodraeth Cymru o gyllid grant ychwanegol ynghyd â'r setliad dros dro a gyhoeddwyd i lywodraeth leol ar gyfer 2025/26. Trefnwyd Briff Cyllideb Aelodau ar gyfer y diwrnod blaenorol i ddarparu diweddariad i'r holl gynghorwyr ar fanylion setliad dros dro Llywodraeth Cymru gyda diweddariad llawn ar y sefyllfa i gael ei gyflwyno i Gabinet ym mis Ionawr. Cynghorodd y Pennaeth Cyllid ac Archwilio er bod y setliad dros dro yn well na'r disgwyl ni fyddai'r cyllid ychwanegol yn ddigon ar gyfer yr holl bwysau cyllidebol ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf a byddai angen dod o hyd i arbedion ynghyd â chynnydd mewn Treth y Cyngor er mwyn cyflawni cyllideb gytbwys ar gyfer 2025/26.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn –

- (a) *nodir cyllidebau a bennwyd ar gyfer 2024/25 a'r cynnydd yn ôl y strategaeth y cytunwyd arni;*
- (b) *cymeradwyo Sylfaen y Dreth Gyngor i osod cyllideb 2025/26 fel y manylir yn Atodiad 3 yr adroddiad;*
- (c) *cymeradwyo'r defnydd o'r gronfa gyfalaf wrth gefn i ariannu'r gorwariant ar gynllun Lôn Parcwr, fel y manylir yn Adran 6.8 i'r adroddiad, a*
- (d) *cymeradwyo achos busnes Ysgol y Castell i'w gyflwyno i Raglen Gyfalaf Llywodraeth Cymru fel y manylir yn Adran 6.9 ac Atodiad 5 yr adroddiad.*

8 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CABINET

Cyflwynwyd rhaglen waith i'r Cabinet i'w hystyried, a nododd yr aelodau'r diwygiadau canlynol –

- Llythyr Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru - wedi symud o Ionawr i Chwefror
- Cytundeb Gofal Cartref Gogledd Cymru - wedi symud o Ionawr i Chwefror
- Strategaeth Economaidd Sir Ddinbych - symud o Chwefror i Fawrth
- Trefniadau Llywodraethu Cyd-bwyllgor Corfforedig - symud o Ionawr i Chwefror/Mawrth

PENDERFYNWYD *nodir rhaglen waith y Cabinet.*

Gwahardd y wasg a'r cyhoedd

PENDERFYNWYD *o dan Adran 100A Deddf Llywodraeth Leol 1972, y dylid gwahardd y Wasg a'r Cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer yr eitemau busnes a ganlyn ar y sail ei fod yn ymwneud â datgelu gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym Mharagraff 14 Rhan 4 Atodlen 12A y Ddeddf.*

9 GWASANAETH CEFNOGAETH ATAL DIGARTREFEDD A CHAM-DRIN DOMESTIG SIR DDINBYCH, PROSIECT GRANT CEFNOGI TAI (HSG) - AILGARTREFU'N GYFLYM

Cyflwynodd y Cynghorydd Rhys Thomas adroddiad cyfrinachol gyda manylion ar ganlyniad yr ymarfer tendro am Wasanaeth Cefnogi Atal Digartrefedd a Cham-drin Domestig newydd gan ofyn i Gabinet am gymeradwyaeth i ddyfarnu'r cytundeb.

Yn unol â'r gwaith o bontio at Ailgartrefu Cyflym, dyluniwyd Gwasanaeth Cefnogi Atal Digartrefedd a Cham-drin Domestig i gefnogi pobl sy'n byw yn Sir Ddinbych i gadw eu llety ac i atal digartrefedd gyda ffocws ar gefnogi goroeswyr cam-drin domestig. Darparwyd manylion o'r ymarfer tendro a gwerthuso gyda'r ffioedd tendr wedi'u cadarnhau o fod yn cyd-fynd â'r gyllideb a bod y gwerth am arian wedi cael ei werthuso fel rhan o'r broses caffael. Byddai'r cytundeb am gyfnod o bum mlynedd (gyda'r dewis i ymestyn am ddwy flynedd arall) gyda'r gwasanaeth yn dechrau ym mis Ebrill 2025.

Ymhelaethodd y Rheolwr Gwasanaeth – Digartrefedd ar gryfderau'r darparwr a ffeffrir gan dynnu sylw at bwysigrwydd y ddarpariaeth gwasanaeth a oedd hefyd yn cynnig gwerth gwych am arian. Ystyriodd Cabinet yr adroddiad gan ddiolch i swyddogion am eu gwaith caled o ran hynny a darparwyd adroddiad manwl gyda'r wybodaeth berthnasol wedi'i osod mewn trefn ar gyfer gallu gwneud penderfyniad.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn –

- (a) *cydnabod fod ymarfer tendr teg a chadarn wedi ei gynnal yn unol â Rheolau Gweithdrefn Contractau Sir Ddinbych ac a oedd wedi nodi 'enillydd' clir (fel y nodir yn adran 3.1 yr adroddiad) a oedd wedi amlinellu rhaglen fanwl a oedd yn bodloni amcanion a dyheadau manylion y prosiect a nodir yn y cais tendr (Atodiad 3 i'r adroddiad);*
- (b) *cytuno i ddyfarnu'r contract i'r darparwr contract a enwir (fel nodir yn adran 3.2 yr adroddiad) yn seiliedig ar eu cynigion tendr ar lefel y ffi a gynigir, a*
- (c) *chadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o Effaith ar Les (Atodiad 2 i'r adroddiad) fel rhan o'i ystyriaethau.*

10 PENODI CONTRACTWYR AR GYFER FFRAMWAITH CYNNAL A CHADW AC AILWAMPIO TAI GWAG

Cyflwynodd y Cynghorydd Rhys Thomas adroddiad cyfrinachol ynglŷn â chanlyniad y broses gaffael ar gyfer y Fframwaith Tai Gwag, a'r argymhellion ynghylch penodi contractwyr fel y gwelir yn yr adroddiad.

Wrth i denantiaid Gwasanaeth Tai'r Cyngor symud golygai fod oddeutu 250 o dai'n wag bob blwyddyn, ac fe gâi'r rheiny eu hadnewyddu yn ôl y safonau newydd ar gyfer eu gosod i denantiaid eraill. Byddai Fframwaith Tai Gwag yn arbed costau ac amser o wneud gwaith ar dai gwag, ac yn galluogi'r Cyngor i wella'r gwasanaeth a chodi safonau. Mae'r fframwaith gwreiddiol wedi dod i ben ac or herwydd hynny bu'n rhaid cynnal y broses ail-dendro ac roedd angen penderfynu penodi contractwyr ar y telerau wedi'u hamlinellu yn yr adroddiad. Roedd y tendr wedi'i rannu yn 4 Lot yn ôl gwerth y prosiectau.

Trafododd Cabinet gyda swyddogion y cyfanswm o letyai gwag sydd wedi eu gadael yn wag tra bod gwaith yn cael ei wneud i'w cael nhw i safon lle gellir eu gosod a bod hynny yn cael ei fonitro gyda rhai rhagdybiaethau yn y gorffennol yn cael eu profi gyda'r bwriad o leihau'r amser y mae'r tai yn wag os ydi hynny'n bosib. Cytunodd swyddogion i ddarparu rhagor o fanylion ar y cyfartaledd amser y mae tai yn wag ar gyfer y Cynghorydd Diane King ar ôl y cyfarfod. O ran ffigyrau digartrefedd y galw mwyaf oedd ar gyfer teuluoedd mawr a chartrefi un llofft ac mae gwaith yn cael ei wneud mewn partneriaeth â Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig i fynd i'r afael yn arbennig â'r ddau alw hynny.

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn –

- (a) *cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o'r Effaith ar Les (Atodiad 2 yr adroddiad) fel rhan o'i ystyriaethau, a*

- (b) *penodi'r contractwyr fel yr argymhellir a manylir yn Nhabl 1 (adran 3.2 yr adroddiad) sydd wedi cael ei werthuso yn unol â'r fethodoleg sgorio a phwysoli a fanylir o fewn y dogfennau tendro, ar gyfer Fframwaith Tai Gwag yn ôl y telerau a amlinellir o fewn yr adroddiad.*

11 MARCHNAD Y FRENHINES Y RHYL GWEITHREDIADAU / RHEOLI

Cyflwynodd y Cynghorydd Jason McLellan adroddiad cyfrinachol yn gofyn am gymeradwyaeth gan Gabinet i ddatblygu a dyfarnu cytundeb i reoli Marchnad y Frenhines yn y Rhyl.

Mae ychydig o gefndir wedi'i gynnwys yn yr adroddiad i ddatblygiad Marchnad y Frenhines ynghyd â diweddariad ar y cynnydd hyd yma yn cynnwys dewisiadau wedi'u hystyried gan y Bwrdd Prosiect a'r ffordd ymlaen a argymhellir. Mae'r rhesymau y tu ôl i'r argymhellion yn cynnwys manteision a risgiau wedi'u cynnwys yn yr adroddiad ynghyd â'r goblygiadau a'r mesurau lliniaru ariannol posib yn unol â hynny.

Ychwanegodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Arweiniodd Yr Amgylchedd a'r Economi y Cabinet trwy'r adroddiad gan roi manylion ar y sefyllfa ar hyn o bryd. O ran y ffordd ymlaen roedd manylion pellach wedi'u darparu ar y cwmni rheoli a ffefrir o ran gwybodaeth a phrofiad a'r cryfderau o ddyfarnu cytundeb iddyn nhw weithredu'r cyfleuster. Fodd bynnag roedd risg yn perthyn i unrhyw brosiect ac amlygwyd sut y byddai'r risgiau hynny yn cael eu lliniaru gan gynnwys cyfrifoldeb y Cyngor i warantu unrhyw golledion ar gyfer cyfnod y cytundeb rheoli.

Ystyriodd y Cabinet yr adroddiad yn ei gyfanrwydd ac ailedrychwyd hefyd ar gryfderau'r prosiect gyda'r Cyngor yn caffael safle sy'n afeilliedig ac yn methu i ddarparu cyfleoedd adfywio cyffrous ac i atynnu mewn buddsoddiad a chynlluniau uchelgeisiol ar gyfer ei ddefnydd yn y dyfodol. Mae Marchnad y Frenhines yn rhan allweddol o weledigaeth adfywio'r Cyngor i'r Rhyl a fyddai hefyd yn gweithredu fel catalydd ar gyfer datblygiad a buddsoddiad yn y dyfodol. Cafodd diolch ei ymestyn i'r cyn Gabinet a'r Arweinydd, y Cynghorydd Hugh Evans am roi'r prosiect ar waith a'u gwaith caled yn unol â hynny.

Trafododd Cabinet agweddau amrywiol yr adroddiad gyda swyddogion ac roedden nhw'n awyddus i sicrhau fod cyfleoedd i fusnesau lleol ac i wneud y mwyaf o'r cymhwysedd a bod y cyfleuster yn cael ei defnyddio trwy gydol y flwyddyn. Amlygwyd y pwysigrwydd o hyrwyddo a defnyddio'r Gymraeg a diwylliant Cymru yn y cyfleuster. Darparodd swyddogion sicrwydd ynghylch y ddarpariaeth a chefnogaeth o safon yn lleol sydd ar gael i ddechrau busnes gyda llawer o'r gwaith yn cael ei wneud gyda lefelau rhent priodol i gyflawni'r nodau hynny ac i ddarparu atyniad o safon uchel trwy gydol y flwyddyn gyda chyfleoedd bellach ar gyfer canol y dref a'r ardal ehangach a chyfeiriwyd hefyd at welliannau adfywio ehangach yn cynnwys y Cyllid Ffyniant Bro ar gyfer gwelliannau i'r parth cyhoeddus a chyllid grant arall a fyddai'n cyfleu agwedd gadarnhaol. Cydnabuwyd hefyd y gwaith sy'n cael ei wneud o ran diogelwch cymunedol yn yr ardal a chydweithio agos â Heddlu Gogledd Cymru. Darparwyd sicrwydd hefyd ynglŷn â'r broses o hyrwyddo'r cynnig Cymraeg a bod trafodaethau eisoes wedi'u cynnal gyda'r cwmni rheoli arfaethedig

a gwaith a chefnogaeth pellach gydag eraill yn cynnwys Swyddog Cymraeg y Cyngor a Menter Iaith yn unol â hynny.

Ar ôl ystyried yr adroddiad yn ofalus yn cynnwys y cryfderau ar gyfer y ffordd ymlaen ynghyd â'r risgiau a'r goblygiadau ariannol

PENDERFYNWYD bod y Cabinet yn –

- (a) *dirprwyo awdurdod i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol: yr Amgylchedd a'r Economi am ddyfarnu contract i'r parti a enwir ac am y cyfnod a nodir yn adran 3.1 yr adroddiad, fel yr argymhellwyd gan Fwrdd y Prosiect. Byddai awdurdod dirprwyedig yn destun ymgynghoriad gyda Swyddog Adran 151, Swyddog Monitro, Pennaeth Gwasanaethau Cymorth Corfforaethol: Perfformiad, Digidol ac Asedau, a'r Aelodau Arweiniol perthnasol;*
- (b) *cytuno i warantu unrhyw golledion am gyfnod y contract rheoli, yn unol ag adran 6 yr adroddiad. Rhagwelwyd y gallai hyn gael ei gwmpasu gan gyllideb bresennol, a ddatblygwyd yn benodol at ddiben cefnogi adfywio, a*
- (c) *chadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o Effaith ar Les (Atodiad 1 i'r adroddiad) fel rhan o'i ystyriaethau.*

Daeth y cyfarfod i ben am 11.50am.

Adroddiad i'r	Cabinet / Briff Cabinet
Dyddiad y cyfarfod	6 Ionawr 2025
Aelod Arweiniol / Swyddog	Jason McLellan - Aelod Arweiniol Twf Economaidd a Threchu Amddifadedd, Tony Ward - Cyfarwyddwr Corfforaethol - Yr Economi a'r Amgylchedd
Pennaeth Gwasanaeth	Emlyn Jones - Pennaeth Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Cefn Gwlad
Awdur yr adroddiad	Amy Selby – Rheolwr Ariannu Allanol, Gareth Roberts - Rheolwr Gwarchod y Cyhoedd, Adfywio a Datblygu Economaidd
Teitl	Hen Ysbyty Gogledd Cymru - Cymeradwyaeth i Gyflwyno Cytundeb Trydydd Parti

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Y broses gymeradwyo sydd ei hangen i roi Cyllid Trydydd Parti i NWH Ltd i gefnogi'r gwaith o gyflwyno Cam 1 o Brosiect Hen Ysbyty Gogledd Cymru fel rhan o Raglen Cronfa Ffyniant Bro Dyffryn Clwyd.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. Gan fod Llywodraeth y DU wedi ffurfioli Dyfarniad Grant Cronfa Ffyniant Bro Dyffryn Clwyd yn ddiweddar, mae'r Cyngor bellach yn gallu rhoi'r arian cyfatebol a sicrhawyd o'r grant allanol hwn i gefnogi'r gwaith o gyflawni Cam 1 prosiect Hen Ysbyty Gogledd Cymru

2.2. Ceisio'r gymeradwyaeth briodol gan y Cabinet i gyhoeddi'r cyllid yn unol â'i bolisiau a'i weithdrefnau ei hun, a sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion Sicrwydd Llywodraeth y DU ar gyfer Cyllid Ffyniant Bro.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1. Bod y Cabinet yn nodi sefyllfa dyfarniad cyllid Llywodraeth y DU ar gyfer y prosiect hwn.
- 3.2. Bod y Cabinet yn cymeradwyo'r argymhelliad gan y Grŵp Craffu Cyfalaf i fwrw ymlaen â'r cyfraniad arian cyfatebol i gefnogi Cam 1 o brosiect Hen Ysbyty Gogledd Cymru, yn unol â gweithdrefnau ariannol y Cyngor ei hun a'r Achos Busnes Cyfalaf cysylltiedig. (Atodiad 2).
- 3.3. Bod y Cabinet yn awdurdodi'r broses o roi'r Grant i'r Partner Datblygu, gan gydnabod i) y gwiriadau sydd wedi'u cynnal fel rhan o'r broses Diwydrwydd Dyladwy sy'n ofynnol gan Lywodraeth y DU a ii) deall bod hyn yn amodol ar asesiad rheoli cymhorthdal boddhaol, a chwblhau holl eitemau trosglwyddo tir ac A106 sy'n weddill.
- 3.4. Bod y Pwyllgor yn cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o Effaith Uchelgais Gogledd Cymru fel rhan o'i ystyriaethau.

4. Manylion yr Adroddiad

Cefndir

- 4.1. Mae prosiect Hen Ysbyty Gogledd Cymru yn brosiect cymhleth ar safle mawr o arwyddocâd hanesyddol i Ogledd Cymru. Uchelgais y prosiect presennol yw cyflawni cynllun o welliannau adfywio materol i safle Hen Ysbyty Gogledd Cymru ac achub adeilad rhestredig Gradd 2* o bwysigrwydd sylweddol nad yw wedi'i feddiannu ers 1996. Mae'r cynnig yn cynrychioli cyfle datblygu economaidd enfawr i Ddinbych a Sir Ddinbych.
- 4.2. Mae hwn yn brosiect o arwyddocâd rhanbarthol. Er iddo gael ei gychwyn gan Gyngor Sir Ddinbych fwy na 15 mlynedd yn ôl, mae bellach yn cael ei arwain gan Uchelgais Gogledd Cymru ac mae'n rhan o Raglen Tir ac Eiddo ar gyfer Twf Gogledd Cymru. Mae hanes llawn y safle a'i ddatblygiad i'w weld yn Atodiad 1.
- 4.3. Mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi cynnal proses achos busnes 5 cam cadarn ar gyfer y prosiect hwn, a gymeradwywyd yn ffurfiol gan y Bartneriaeth Ranbarthol yn gynharach eleni. Cyfanswm cost datblygu'r prosiect yw £107 miliwn.

- 4.4. Disgwylir i'r Prosiect yn ei gyfanrwydd gael ei gyflawni dros gyfnod o 12 mlynedd mewn 3 cham. Cam 1 y cynllun fydd y gwaith dymchwel ac adfer y safle, gan gynnwys y prif safle, gwella cyfleustodau, sefydlu isadeiledd bio gynefin a chanolfan sgiliau adeiladu.
- 4.5. Costau Cam 1 yw £13 miliwn, ac mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi sicrhau £7 miliwn ohono gan gyllid Bargen Dwf Llywodraeth y DU. Daw £3 miliwn o fuddsoddiad preifat.
- 4.6. Penderfynodd Cabinet Cyngor Sir Ddinbych ym mis Rhagfyr 2021 i gynnwys Cam 1 y prosiect hwn yn ei gais am Gyllid Ffyniant Bro Llywodraeth y DU. Yn dilyn proses arfarnu grantiau gynhwysfawr, mae'r Cyngor bellach wedi derbyn hysbysiad ffurfiol bod y cyllid hwn wedi'i ddyfarnu, gyda £3 miliwn wedi'i ddyrannu i'r prosiect hwn.
- 4.7. Mae bellach yn ofynnol i'r Cyngor gymryd y camau canlynol i sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion Cyllid Llywodraeth y DU a'i Reoliadau Ariannol ei hun.
- 4.8. **Cam 1 – Cynnal asesiad diwydrwydd dyladwy o'r partner datblygu fel yr un sy'n derbyn y grant:** Mae asesiad trylwyr wedi'i gynnal yn unol ag argymhellion Llywodraeth y DU ac wedi'i oruchwylio a'i gymeradwyo gan y Prif Swyddog Archwilio, y Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro. Mae hyn wedi cynnwys adolygiad o wybodaeth yn ymwneud â sefyllfa ariannol, strwythur, profiad a gwaith llywodraethu'r Partner Datblygu. At ddiben y prosiect hwn, bydd y Cyngor yn ymrwymo i Gytundeb gyda Jones Bros drwy ei is-gwmni NWH Ltd. Mae gwerthusiadau diwydrwydd dyladwy wedi'u cynnal ar y ddau ac nid oes unrhyw faterion arwyddocaol wedi'u nodi gyda'r argymhelliad i fwrw ymlaen â'r Grant.
- 4.9. Nodwyd hefyd fel rhan o'r arfarniad Diwydrwydd Dyladwy y bydd trefniadau llywodraethu prosiect a rheoli contractau cadarn ar waith, a fydd yn caniatáu monitro'r prosiect a'r broses hawliadau yn agos er mwyn rheoli'r risgiau sy'n gysylltiedig â chyhoeddi'r grant. Bydd hawliadau'n cael eu talu mewn ôl-daliadau a dim ond ar ôl cael eu cymeradwyo gan Syrffêwr Meintiau'r Cyngor gan y Gwasanaeth Dylunio ac Adeiladu.

Cam 2 - Cymeradwyo'r Achos Busnes Cyfalaf

- 4.10. Cafodd yr Achos Busnes Cyfalaf ei adolygu a'i gymeradwyo gan y Grŵp Craffu Cyfalaf yn gynharach eleni, yn unol â gweithdrefnau ariannol arferol y Cyngor.

Oherwydd gwerth y grant sydd i'w ddyfarnu, mae'n ofynnol i'r Cabinet gymeradwyo'r Achos Busnes Cyfalaf yn unol â Rheoliadau Contract Caffael y Cyngor. Mae'r Achos Busnes wedi'i gynnwys yn Atodiad 2.

- 4.11. Ar yr amod bod y Cabinet yn fodlon â'r uchod, bydd tîm cyfreithiol y Cyngor wedyn yn cyhoeddi cytundeb Ariannu Trydydd Parti, a fydd yn nodi Telerau ac Amodau'r grant yn unol â gofynion y cyllidwr a'r Cyngor.
- 4.12. Dylid nodi hefyd y bydd y Cytundeb Trydydd Parti ac unrhyw arian grant hefyd yn dibynnu ar gwblhau asesiad rheoli cymhorthdal ar y cyfraniad i'r prosiect hwn yn foddhaol, a chwblhau'r holl ofynion cynllunio sy'n weddill.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

5.1. Mae'r prosiect yn ceisio cael effaith weledol mewn ardaloedd lleol, yn arbennig yr ardaloedd sydd â'r lefel uchaf o angen. Fel amod o'r caniatâd cynllunio mae buddsoddiad sylweddol i warchod bioamrywiaeth y safle. Mae'r cais felly'n cyfrannu at themâu'r Cynllun Corfforaethol sy'n ymwneud â Sir Ddinbych Ffyniannus a Sir Ddinbych Mwy Gwyrdd. Mae'r gwaith yn cyfrannu at ddatblygu strategaeth economaidd a fydd yn adfywio tîrnod hanesyddol amlwg yn Sir Ddinbych, canol y dref gyfagos ac yn cefnogi twf yr economi leol.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Cyfanswm cost y prosiect ar gyfer Cam 1 o Brosiect Hen Ysbyty Gogledd Cymru yw £13 miliwn, ac mae £3 miliwn ohono wedi'i gymeradwyo gan Lywodraeth y DU o Raglen Cronfa Ffyniant Bro Dyffryn Clwyd. Yn ogystal, Bargen Dwf o £7 miliwn drwy Uchelgais Gogledd Cymru a £3 miliwn o arian cyfatebol gan y Sector Preifat. Nid oes unrhyw gost ychwanegol i'r Cyngor.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

7.1. Mae'r gweithgareddau Achos Busnes ac Asesiad o Effaith wedi'u cynnal gan Uchelgais Gogledd Cymru gan fod y prosiectau yn rhan o'r Rhaglen Tir ac Eiddo ar gyfer y rhanbarth. Yr Asesiad o Effaith Integredig wedi'i gwblhau (Atodiad 3) a'r Gofrestr Budd-daliadau (Atodiad 4).

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Mae'r prosiect hwn wedi bod yn cael ei ddatblygu ers dros 10 mlynedd ac mae wedi cael ei adolygu gan ystod eang o fudd-ddeiliaid, gan gynnwys y Cyngor, aelodau etholedig, aseswyr Porth LIC, Uchelgais Gogledd Cymru a phartneriaid rhanbarthol. Dewiswyd y prosiect i'w gynnwys ar gyfer cyllid Cronfa Ffyniant Bro a'i gefnogi gan y Grŵp Ardal Aelodau, y Cabinet a'r AS. Bydd gofyn i'r prosiect barhau i ymgysylltu â'r Grŵp Ardal Aelodau yn barhaus.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Mae Cyllid Ffyniant Bro yn ffynhonnell bwysig o arian cyfalaf i adfywio ein cymunedau. O ystyried sefyllfa ariannol y Cyngor ar hyn o bryd, bydd yn rhaid rhoi mwy o ddibyniaeth ar gyllid allanol i ariannu ein cynllun cyfalaf i'r dyfodol. Mae'r cyllid hwn hefyd yn denu £10 miliwn ychwanegol i'r Sir drwy arian cyfatebol cyhoeddus a phreifat arall, yn ogystal â'r potensial tymor hwy o £97 miliwn pellach o fewnfuddsoddiad i'r Sir.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Oherwydd amserlenni heriol, gall oedi wrth gymeradwyo'r grant roi'r prosiect ac arian cyfatebol mewn perygl.

10.2. Pe bai oedi yn digwydd yn y broses gymeradwyo, bydd y ffenestr i weithredu ar y mesurau bioamrywiaeth ac ecoleg ar y safle i sicrhau y gellir cwblhau Cam 1 erbyn mis Mawrth 2026 yn cael ei methu, gan ohirio'r prosiect am 6 mis arall.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1. Pŵer Cymhwysedd Cyffredinol dan a.24 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Appendix 1 – Background

This has been a priority project for Denbighshire County Council for the last 15+ years with the project intended to safeguard the historically and architecturally significant building.

In 2009, working in partnership with the Prince's Regeneration Trust, DCC embarked on a lengthy 'routemap' for ensuring the long-term repair and re-use of this important listed building.

The owners failed to carry out any repairs or maintenance and the buildings continued to deteriorate so in **June 2011** the council began to enforce the repairs.

In June 2011 DCC - Urgent Works Notice was served. The owner did not respond within the specified deadline and therefore the Council carried out works in default (Works took over a year to complete and cost £939,000. Due to financial constraints, the works only allowed to safeguard the main range i.e. the U-shaped building to the front of the site.

May 2013 - the Council served a Repairs Notice. There was no meaningful response from FDL allowing the Council to pursue a CPO.

DCC followed the 'Route Map' and embarked on the CPO process under Section 47 of the Planning (Listed Buildings & Conservation Areas) Act 1990. The CPO was confirmed in **September 2015**.

The General Vesting Declaration (GVD) was confirmed in **September 2018** and therefore the site is now owned by DCC.

In **January 2018** Cabinet supported the process and timetable for determining the preferred party to take ownership of the site to allow the CPO process to be completed. This process can be summarised as the "development agreement approach".

In **April 2018** the Council undertook a tender process for a development and Cabinet subsequently confirmed the Council's preferred party to take ownership of the site upon completion of the CPO as Jones Bros (Ruthin).

Ambition North Wales (ANW) then included the project within its Land and Property Programme for the North Wales Growth and have led the further development of the project's business case. This has included the application of a robust 5 stage

business case process which was formally approved by the Regional Partnership earlier this year.

Jones Bros(Ltd) have been working on a planning application for the re-development of the site. This work identified that the redevelopment of the site would have a significant financial viability gap and the need for public sector funding to help plug the gap. That funding gap is in the region of £13 Million.

In **July 2024**, this Cabinet endorsed the urgent decision taken by the Corporate Director: Environment and Economy in consultation with the Leader/Lead Member and Deputy Leader to accept the Grant award offer from UK Government of £19,973,282 under Round 3 of the Levelling Up Fund.

In **July 2024**, Denbighshire County Council's Planning Committee considered and gave approval to the application for the conversion, restoration, part demolition and adaptation of main range listed buildings to residential use (34 dwellings); demolition of Nurses Home, Mortuary, Isolation ward, Aled ward and former gasworks buildings; and development of land within the hospital grounds for mixed use as enabling development, including up to 300 no. residential units and up to 1114 square metres of business units.

In **October 2024** it was confirmed that the grant awarded to LUF VoC by the previous UK GOV would remain allocated following the outcome of the Chancellors Autumn Budget. Confirmation of this decision and the revised signed Memorandum of Understanding was received by Denbighshire County Council at the end of **November 2024**.

BUSINESS CASE – CAPITAL INVESTMENT

This Business Case provides justification for undertaking a project. The completed form will be reviewed by the Capital Scrutiny Group who will make a recommendation to Cabinet or CET whether the bid should be approved and included within the Capital Plan.

PLEASE COMPLETE SECTIONS 1-14 ONLY AND SEND TO CAPITALBIDS@DENBIGHSHIRE.GOV.UK.

PLEASE TURN OFF TRACK CHANGES AND REMOVE ANY COMMENTS BEFORE SENDING

THE CAPITAL TEAM WILL REQUEST SUPPORTING STATEMENTS FOR SECTIONS 15-18 TO BE SENT TO THE BUSINESS CASE AUTHOR FOR INSERTION TO THE BUSINESS CASE.

PLEASE SEND THE FINAL BUSINESS CASE (WITH APPENDIX A COMPLETED) TO CAPITALBIDS@DENBIGHSHIRE.GOV.UK

For details of Capital Scrutiny Group Meeting dates and deadlines for the submission of this form, please contact capitalbids@denbighshire.gov.uk

Project Name:	LUF 3: Vale of Clwyd: Project 2: Former North Wales Hospital
Project Manager:	This is a Third-Party project and project management will be delivered by Jones Bros Ltd (Ruthin) under the terms of a Third-Party Funding Agreement. Senior Responsible Officer – Emlyn Jones DCC Programme Manager – Kim Waller
Work stream/Programme (if applicable):	Vale of Clwyd Levelling Up Fund Programme (VoC LUF)
Verto project reference	PR000069

1. PROJECT TYPE

Head of Service i.e. Project Sponsor	Emlyn Jones	Lead member:	Cllr Jason McLellan
Service:	Head of Planning, Public Protection and Countryside Service	LM Portfolio:	Economic Growth and Tackling Deprivation
Form completed by:	Gareth Roberts/Jordan Collins	Date:	10/06/2024
Finance Capital Team contact:	Sharon Billingham	Service Accountant (for revenue implications if applicable)	N/A

Please categorise your project type. Mark **one** box only.

SMALL <£250k	☐
------------------------	--------------------------

MEDIUM >£251 - £999k	☐
-----------------------------------	--------------------------

LARGE >£1m	☒
----------------------	-------------------------------------

DECISION SOUGHT FROM CAPITAL SCRUTINY GROUP:	To provide formal endorsement of the previous Cabinet decision to allocate funding from the Vale of Clwyd Levelling Up Fund grant to Project 2 Inner Denbigh . The request is for £3,000,000 of the £19,973,282 LUF Grant Funding for Vale of Clwyd, subject to the receipt of final formal approval from UK Government
---	---

2. EXECUTIVE SUMMARY

Highlights the key points in the Business Case to include: -

- what the project will achieve / important benefits
- estimated costs
- how the project will be funded

* Please note that we are in receipt of a draft MoU from UK Government, we are now awaiting final sign-off following the general election *

This Business Case seeks formal endorsement to release £3,000,000 of the £19,973,282 Vale of Clwyd Levelling Up Fund grant to deliver project 2 – Inner Denbigh.

Introduction to Levelling Up Fund

The purpose of the Levelling Up Fund is to invest in infrastructure that improves everyday life, including regenerating town centres and high streets, upgrading local transport, and investing in cultural and heritage assets.

DCC received formal approval for Levelling Up Funding for the Vale of Clwyd constituency as a part of the Round 3 approvals in May 2024.

The Vale of Clwyd Fund application (VoC LUF) is a package bid with 3 projects:

Project 1: Rhyl Area: Physical regeneration activities focused on a town experiencing significant deprivation to tackle falling tourism numbers, diminishing high streets and under investment.

Project 2: Inner Denbighshire: Physical regeneration aimed at bringing heritage buildings back into use.

Project 3: Prestatyn: Improve the perception of place through improved public realm and an enhanced nature walk path

There are a total of 7 project activities included to be delivered under these 3 project headings.

There is only 1 activity within Project 2: Inner Denbigh and that is the Former North Wales Hospital (FNWH)

The Former North Wales Hospital project is the regeneration of the derelict 53 acre North Wales hospital site at Denbigh for a residential mixed use scheme with 334 homes including restoration of a Grade 2* listed building and extensive green open spaces.

The Project will be undertaken over a 12 year period in 3 phases commencing in 2024. Phase 1 of this scheme funded through LUF VoC is for the demolitions and site remediation inclusive of

primary site infrastructure including main access road, drainage, landscaping, upgrading utilities, establish bio habitat infrastructure e.g., bat roosts, drainage ponds and construction skills centre in full operation.

The Project

The overall project will consist of conversion, restoration, part demolition and adaptation of main range listed buildings to residential use, demolition of Nurses Home, Mortuary, Isolation ward, Aled ward and former gasworks buildings and development of land within the hospital grounds for mixed use as enabling development, including residential units and business/commercial units, provision of biodiversity areas and open space, access, drainage and associated works. Additional works include:

- Restoration and conversion of a Grade 2* Heritage asset of local, regional and national importance
- Bring a 53 acre derelict site back into economic use
- Provide new homes
- Provide new Commercial space
- Provide Employment
- Training and apprenticeships
- Improve and enhance Biodiversity
- Reduce Carbon Emissions

Economic benefits (12 year project life 2024-2036)

Jobs created	70
Land remediated	53
	acres
New homes	334
New amenities – shop, café, workspace, community buildings	11,900
	sq ft
Apprenticeships on site	30 pa
Construction jobs	147 pa
GVA permanent jobs – project life	£35m

Project Outcomes and Impact (per Logic Model)

New Jobs created
Environmentally sustainable development
New homes
Business growth
Upskilling and apprenticeships
Increased construction industry capacity
Net additional GVA

The Project will be undertaken over a 12 year period in 3 phases commencing in 2024.

Phase 1 is for the demolitions and site remediation inclusive of primary site infrastructure including main access road, drainage, landscaping, upgrading utilities, establish bio habitat infrastructure e.g., bat roosts, drainage ponds and construction skills centre in full operation

- 2025 - 2035 **Phase 2** new build housing and business space and secondary site infrastructure. Build out rate averages 30 units pa. The phasing of the new houses is shown below.
- November 2028-Jan 2032 **Phase 3** restoration of the main range Listed Building 2035 onwards. Handover of common areas of site and green spaces/bio diversity areas to resident management company and local authority countryside management team.

Estimated costs

The total estimated project cost for phase 1 is £13,438,828, which will be funded through a combination of funding from LUF (£3m), Ambition North Wales (£7m) and the private sector (£3.5m approx). This includes a contribution to the overall programme management costs. Original scheme estimates were produced for the submission of the application to UK Government in 2022. It is expected that there will be cost increases against those original cost estimates, however, the nature of the scheme will enable costs to be reduced via a value engineering approach and increased contribution from private sector.

Significant changes to the scheme (particularly where changes impact on outputs) will require funder approval. There are processes in place to formalise changes to ensure that the scheme can be delivered within the budget allowed.

Spend for phase1 (excluding profit) is shown below and it should be noted that the £3m LUF and £7m Growth Deal will be used in Phase 1

Phase 1- Demolition and primary site infrastructure £13.4m

Project Ref. No,	Project Name:	Estimated Cost
2	Inner Denbighshire Former North Wales Hospital	£3,000,000

The total Project cost across the 3 Phases is £107m which is funded £7m by ANW grant (6.5%) and £100m by Jones Bros Ltd (93.5%). Note the net grant from ANW will be £6.94m after a £60k administration charge is deducted. The funding package and grant intervention rate is summarised below :

Due to the value of this project, CSG are required to make recommendation to Cabinet, for Cabinet Approval so that the Third-Party Agreement can be issued to Jones Brother Ltd.

3. BUSINESS OPTIONS

Analysis and reasoned recommendation for the base business options of: do nothing / do the minimal or do something.

You must include an environmentally enhanced (net carbon zero/ecologically positive compatible) option. If your project is a business development project, then this may not be relevant.

Option 1:	Do nothing – maintain the existing situation
Please provide brief details:	
<p>Funding has been secured through the UK Government’s Levelling Up Fund for this project. Therefore, the ‘do nothing’ option is not applicable in this context as a decision has already been made to Do something.</p> <p>This project has been developed over many years since DCC served the first enforcement notice on the previous owner in 2012 which led to the subsequent CPO. Securing the grant funding to help bridge the project development funding viability gap is the final piece of the jigsaw.</p> <p>The ‘do nothing’ option is not applicable in this context as a decision has already been made to do something.</p>	

Please mark with an X how this option compares with the preferred option in terms of Cost, Time, Quality and Benefits:					
Costs	Costs more		Time	Takes longer to deliver	
	Costs the same			Takes the same to deliver	
	Costs less	X		Is quicker to deliver	X
Quality	Improves the quality		Benefits	Improves benefits	
	Is the same quality			No impact on benefits	
	Is a lower quality	X		Worsens benefits	X
What is the main reason this option has not been selected?					
Not applicable as funding has already been accepted on the basis of 'Do Something'.					

Option 2:	Environmentally enhanced option				
Please provide brief details:					
<p>Further feasibility studies are required in order to inform the detailed design. This will consider environmentally enhanced options as well as give due consideration to biodiversity. Environmentally enhanced options will be included. 30% of the site will be allocated for biodiversity and will be managed by DCC.</p> <p>Option 3 is the preferred option, final detailed design has not yet been agreed. However, as part of this biodiversity and ecological enhancements will feature in the scope.</p> <p>See option 3 for further details.</p>					
Please mark with an X how this option compares with the preferred option in terms of Cost, Time, Quality and Benefits:					
Costs	Costs more		Time	Takes longer to deliver	
	Costs the same			Takes the same to deliver	
	Costs less			Is quicker to deliver	
Quality	Improves the quality		Benefits	Improves benefits	
	Is the same quality			No impact on benefits	
	Is a lower quality			Worsens benefits	
What is the main reason this option has not been selected?					
As the detailed designs are further developed, environmental enhancements will be considered within the constraints of the funding allocation and timescales					

Option 3:	Preferred Option				
Please provide brief details:					
<p>The ambition of the project is to deliver a scheme of physical regeneration improvements to the site of the Former North Wales Hospital and to save a grade 2* listed building of significant importance.</p> <p>The proposal represents a huge economic development opportunity to Denbigh and Denbighshire.</p> <p>The proposal will include planting / greening, taking into account the expected change to climate that is expected in future years and will consider other opportunities to reduce carbon and improve biodiversity. 30% of the site will be allocated to biodiversity and will be publicly accessible.</p>					

All dwellings will be constructed to current Building Regulation requirements which reflect carbon reduction priorities. The developer is also exploring ways of introducing renewable energy on site.

Please mark with an X how this option compares with the preferred option in terms of Cost, Time, Quality and Benefits:

Costs	Costs more		Time	Takes longer to deliver	
	Costs the same	X		Takes the same to deliver	X
	Costs less			Is quicker to deliver	
Quality	Improves the quality	X	Benefits	Improves benefits	X
	Is the same quality			No impact on benefits	
	Is a lower quality			Worsens benefits	

What is the main reason this option has been selected?

This option has been agreed with UK Government as one of the projects within the Vale of Clwyd Levelling Up Fund Grant so is already included as a core component within the scope of the project and has been considered within the original budget estimates. Proposals will need to be deliverable within the LUF timescales of March 2026.

4. EXPECTED BENEFITS

The benefits that the project will deliver expressed in measurable terms against the situation as it exists prior to the project. Remember to capture co-benefits (the added benefits we get from this action/project as well as the direct benefits it will realise).

Since gaining possession of the site, Jones Bros have obtained an outline planning application subject to conditions and S106 to restore the main range listed building into 34 apartments and 300 new houses. There is also 11,900sqft commercial space. This is an enabling development, and the main objective is to restore the grade 2* main range listed building.

Other benefits include :

- Tackling Denbighshire deprivation.
- Regeneration of a derelict and contaminated 53 acre site - there are underground subways and derelict buildings with asbestos. Years of people trespassing and vandalism has made the buildings structurally unsound and a major health and safety risk.
- 300 new homes and 34 apartments will help the local housing need.
- New jobs will be made during construction phase of the £107m development. Being a local company, Jones Bros will utilise the local supply chain during construction and host a meet the buyer event which will invite local trades people to the site to meet the management team. Jones Bros will recruit local apprenticeships and visit local colleges and schools to ensure people are aware of the opportunities available at Jones Bros Ltd and at the Former North Wales Hospital development. The commercial space after the completion of the development will also create work for the local people.
- 30% of the site is allocated to open space and biodiversity. Two new bat houses will be constructed within the site.
- Transferring the completed estate to residential and community ownership will mean that local people will have a connection to its heritage and future use.
- Supporting this project which has had a 30 year history of failure is a unique opportunity for the Ambition Board to increase its profile and make a visible difference to the North Wales economy.

See breakdown below for detail of phase 1 works (item no.9)

5. EXPECTED DIS-BENEFITS

Outcomes perceived as negative by one or more stakeholders

Due to the scale and duration of the project some concerns about traffic issues may be raised. DCC Highways have not raised this as a concern. Detailed discussions have taken place with the applicants about the requirement for some off-site highway improvements to better link the site to the town of Denbigh. It has been suggested that these can be tied into any planning or highways agreement with relevant trigger points for the works to be completed.

6. CARBON IMPACT

Denbighshire has committed to reducing its carbon emissions from buildings and fleet by 60% by 2030, for the Council to be net carbon zero by 2030 (buildings, fleet, waste, business travel, staff commuting, street lighting) and for the Council to reduce its supply chain emissions by 35% by 2030.

Please consult with Council's Principal Energy Manager (robert.jones@denbighshire.gov.uk) and the Council's Climate & Ecological Change Programme team (climatechange@denbighshire.gov.uk) to complete this section.

Please provide brief details of the carbon impact of this project, and detail specific actions that will be taken to reduce carbon emissions. If carbon emissions are expected to increase as a result of this project, please provide details of proposed actions to compensate for this increase in other areas of the Service's activity and/or via tree planting/land management for the benefit of carbon sequestration.

DCC statement: The proposals here will not have an effect on the reported carbon emissions from corporate properties.

7. TIMESCALE

Over which the project will run (summary of the Project Plan) and the period over which the benefits will be realised

Date	Milestone
Q2 2024	FNWH Project Delivery Board approvals and legal documents completed
Q1 2024	Phase 1 Pre construction and design
Q2 2024 - Q4 2025	Phase 1 construction of bat barns, asbestos removals, phased demolitions, site remediation and primary infrastructure and landscaping
2025 – 2035	Phase 2 secondary site infrastructure and new build houses construction and commercial development
2026	New build house sales commence
2028	Phase 3 Listed Building construction works
2032	Listed Building apartments sales commence
2035	Freehold estate transferred to resident estate management company

8. CAPITAL COSTS – BUSINESS DEVELOPMENT PROJECTS

**COMPLETE ALL THREE TABLES BELOW FOR BUSINESS DEVELOPMENT PROJECTS
 LEAVE BLANK/DELETE SECTION FOR CONSTRUCTION PROJECTS**

The capital cost of a project is an important consideration in terms of whether or not it should proceed. Note that even some Business Development Projects may have a requirement for capital costs, for example to fund the acquisition of new ICT hardware or undertaking alterations to buildings.

- Any costs relating to ICT infrastructure and equipment should have been provided by ICT department
- Any costs that relate to construction should have been provided by Design & Development or Building Services

Please provide details of any expenditure incurred already on the project:	
Enter details of cost element below:	Total £
Feasibility (surveys, market research, etc.)	
Client side project management	
OTHER (please enter)	
OTHER (please enter)	
TOTAL	

Please provide details of the capital funding requirement (not including amount already spent):				
Enter details of cost element below:	2023/24 £	2024/25 £	Future Years £	All Years Total £
Feasibility (surveys, market research, etc.)				
Client side project management				
ICT infrastructure and hardware				
Building alterations				
Design Team Fees (architects, QS, etc.)				
Furniture				
Other professional support (legal, etc.)				
Marketing/Consultation				
External Project Support (gateway review, etc.)				
OTHER (please enter)				
OTHER (please enter)				
OTHER (please enter)				
OTHER (please enter)				
TOTAL				

Please provide details of proposed capital funding sources					
Enter details of funding source	Status:	2023/24 £	2024/25 £	Future Years £	TOTAL £
TOTAL					

NOTE: For funding status, please only use the following categories:

- **Approved** – written approval for the funding exists
- **Applied** – no written approval exists but an application has been made
- **Approached** – initial approach to or by funding body has been made but no application submitted
- **None** – no contact or approach has been made to or by the funding body

9. CAPITAL COSTS – CONSTRUCTION PROJECTS

LEAVE BLANK/DELETE SECTION IF BUSINESS DEVELOPMENT PROJECTS SECTION HAS BEEN COMPLETED

COMPLETE ALL THREE TABLES BELOW FOR CONSTRUCTION PROJECTS ONLY

The capital cost of a project is an important consideration in terms of whether or not it should proceed.

- Any costs relating to ICT infrastructure and equipment should have been provided by ICT department.
- Any costs that relate to construction should have been provided by Design & Development or Building Services.

Please provide details of any expenditure incurred already on the project:	
Enter details of cost element below:	Total £
Feasibility (surveys, market research, etc.)	0
Client side project management	0
OTHER (please enter)	0
OTHER (please enter)	0
TOTAL	0

Please provide details of the capital funding requirement (not including amount already spent):				
Enter details of cost element below:	2024/25 £	2025/26 £	Future Years £	All Years Total £
Prelims inc security, site compound	1,994,241.00			1,994,241
Bat Barn 1	172,066.00			172,066
Bat Barn 2	161,779.00			161,779
Earthworks		736,785.00		736,785
Works to Listed Buildings		2,020,774.00		2,020,774
Foul drainage		111,909.00		111,909
Demolition		4,683,846.00		4,683,846
Landscaping and fencing		171,600.00		171,600
Works to Chapel		198,000.00		198,000
Pre-planning costs	700,000.00			700,000
Development Costs	900,000.00			900,000
Site setup		200,000.00		200,000
Professional fees – Design fees	217,362.50	217,362.50		434,725
Feasibility (surveys, market research, etc.)				
Client side project management				
Land/property acquisition				
Land preparation/remediation				
Demolition and/or site security				
Construction, refurbishment or maintenance				
BREEAM rating of “Excellent”				
Security measures (CCTV, door entry, etc.)				
Fire prevention measures (sprinklers, etc.)				
External landscaping and other works				
Highways work				
ICT infrastructure and hardware				

Fixtures & fittings				
Furniture				
Planning/Building Regulation Costs				
Design Team Fees (architects, QS, etc.)				
Legal Costs and Fees				
Marketing/Consultation				
External Project Support (e.g. gateway review)				
Contingency	457,137.50	457,137.50		914,275
OTHER (please enter)				
OTHER (please enter)				
OTHER (please enter)				
TOTAL	4,602,586.00	8,797,414.00		13,400,000

Please provide details of proposed capital funding sources					
Enter details of funding source	Status:	2024/25 £	2025/26 £	Future Years £	TOTAL £
UK Government Levelling Up Fund (£3,000,000)	Applied	1,500,000	1,500,000	0	3,000,000
Growth Deal Funding	Approved	3,500,000	3,500,000	0	7,000,000
Private sector Funding	Approved	1,700,000	1,700,000		3,400,000
TOTAL		6,700,000	6,700,000		13,400,000

NOTE: For funding status, please only use the following categories:

- **Approved** – written approval for the funding exists
- **Applied** – no written approval exists but an application has been made
- **Approached** – initial approach to or by funding body has been made but no application submitted
- **None** – no contact or approach has been made to or by the funding body

10. REVENUE COST IMPACT

TO BE COMPLETED FOR ALL PROJECTS

In considering whether a project should be developed due regard should be made to the potential impact on revenue budgets. **Please consult with your revenue finance officer for this section and ensure they sign at the end of the section to confirm they have reviewed the figures provided.**

If the activity will result in a requirement for additional revenue funding, please provide details below:			
What is the impact of this project in terms of the <u>annual</u> revenue requirement for:	Existing Revenue Budget £	Post-project Revenue Budget £	Increase/ (Decrease) £
staff costs (salaries and associated)			
energy costs (heating, lighting, ICT, etc.)			
property maintenance and servicing costs			

other property related costs (rental, insurance, etc.)			
ongoing ICT costs (licences, etc.)			
mileage of Denbighshire fleet vehicles			
mileage for business travel by Denbighshire employees using their personal vehicles			
OTHER (please enter)			
OTHER (please enter)			
OVERALL REVENUE REQUIREMENT			

Please provide brief details of the revenue impact of this project:

- Where revenue savings are forecast, you should detail what is proposed for the saving (e.g. reduction of an existing revenue budget, re-allocation of revenue to alternative services area, etc.)
- Where revenue increases are forecast, you should provide details of how the revenue shortfall will be addressed. In this instance you should also append a three-year surplus/deficit forecast.
- Details of any one-off revenue cost requirements that may be required post-project implementation (e.g. recruitment, redundancies, etc.). DO NOT include any costs detailed in the capital section of this Business Case

Signature of service accountant to confirm the above figures:

Signed:	Date:
----------------	--------------

11. PROJECT MANAGEMENT

Please provide details of proposed project management – Establishment of Project Board etc.

This is the only project activity sitting within Project 2 of the Vale of Clwyd LUF programme. The project will be monitored by a Programme Board and will have a project specific project board to manage the delivery of Project 2:Inner Denbigh. The LUF programme team will provide support to the project manager/team to ensure compliance with the terms and conditions of the grant.

The Programme and projects therein will be monitored via quarterly Programme Highlight reporting, quarterly monitoring returns to UK Government, six monthly reports to Performance Scrutiny and reports to CET and SLT via the project register.

All project activities will be developed and delivered in line with the Council’s project management approach following Prince2 Principles. Each project activity will have project teams

as a minimum and project team meetings will be scheduled in to meet at relevant intervals of the project.

It has been agreed with the project sponsor that there will be a Project Board for project 1ab, as this is a large project. The PM will also have regular meetings with the Project Sponsor and Project Team, and will produce regular highlight reports, and maintain a daily log of all major milestones and decisions. In addition to this, the PM will attend regular meetings with the full PM team on the VoC LUF Programme.

Monitoring formats are in place to manage project progress and inform Project Board meeting. VERTO will be updated and highlight reports produced to provide a corporate overview and assurance regarding the delivery of the project.

12. STATUTORY REQUIREMENTS / HEALTH & SAFETY

This section should identify how the activity will help Denbighshire meet any of its statutory requirements. Please include any Health & Safety Issues that the activity will address in this section. Please leave blank if not applicable.

The design brief will ensure that all H&S legislation and responsibilities relating to public realm and Highways management (if appropriate) are addressed through the proposals.

13. MAJOR RISKS TO THE PROJECT

A summary of the key risks associated with the project together with the likely impact and plans should they occur is provided below:

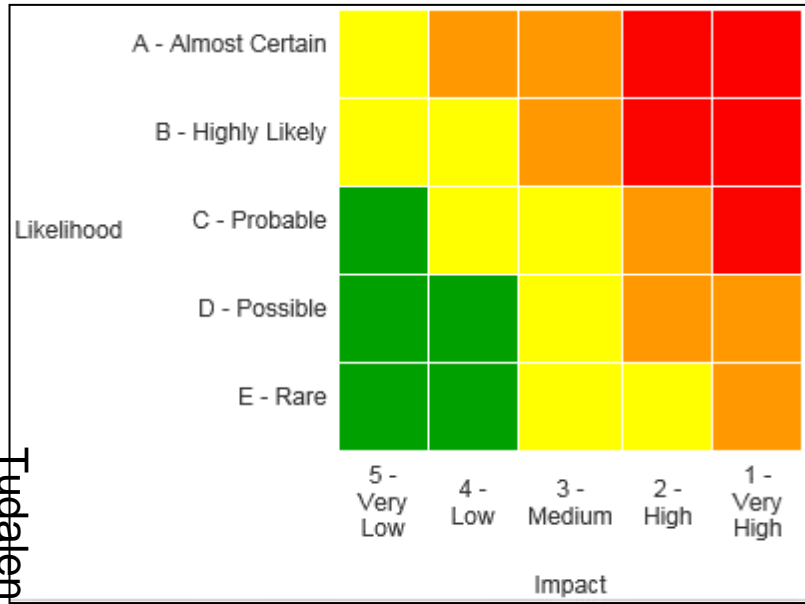
Title	Inherent Risk	Mitigating Action	Residual Risk
Planning consent not granted.		Jones Bros Ltd and DCC working closely to agree necessary requirements in order to satisfy Members and present to planning committee. Key details will relate to ecology, highway improvements and phasing of works to listed building.	
Environmental licences (NRW) and consents not granted.		Jones Bros Ltd have appointed a new ecologist to navigate process. Ecologist / Jones Bros Ltd liaise with NRW / DCC to ensure support. Consultant to advise what information is required to obtain necessary consents / NRW license.	
Relationship between DCC and Jones Bros breaks down		Relationship between both parties is good and both remain committed to delivering the project. Monthly meetings continue to take place to maintain progress.	
Increased costs due to inflation prevent progress on site.		Allowances have been incorporated into the Viability Assessment. The S106 agreement will ensure that minimum expectations are delivered.	

Tudalen 39

Title	Inherent Risk	Mitigating Action	Residual Risk
Risk of further structural damage to any part of the main range listed buildings		Appropriate phasing of the works on site will be considered as part of the planning agreement (S106) and will hopefully minimise the risk. i.e. Works on the listed building start as soon as possible.	
Ensure value for money for all public funding			
Risk of contaminated land / materials being more than anticipated		Appoint specialist contractors to investigate site and provide appropriate surveys. Amend construction practices / design to minimise adverse effects.	

Tudalen 40

Tudalen 41

14. SUPPORTING INFORMATION

Please list any supporting documents that accompany this Business Case

Documents required to be presented with Business Cases:

For bids >£1m: Wellbeing Impact Assessment

For grant funded schemes: Grant application or offer letter

For external contributions: written confirmation from contributor

For CERA: confirmation from Management accounts

For Prudential Borrowing: quote from Capital Team

Available on request from levellingup@denbighshire.gov.uk

WBIA

ANW grant offer

Cabinet reports

WIA for VoC LUF Bid with further WIA to be undertaken for each sub-project.

**WHEN SECTIONS 1-14 HAVE BEEN COMPLETED PLEASE SEND TO
CAPITALBIDS@DENBIGHSHIRE.GOV.UK.**

THE CAPITAL TEAM WILL REQUEST STATEMENTS FOR SECTIONS 15-18 TO BE SENT TO THE BUSINESS CASE AUTHOR

PLEASE INSERT THE STATEMENTS AND SEND THE FINAL BUSINESS CASE (WITH APPENDIX A COMPLETED) TO CAPITALBIDS@DENBIGHSHIRE.GOV.UK

15. CARBON MANAGEMENT IMPACT

For completion by the Climate & Ecological Change Programme team and / or the Council's Principal Energy Manager. The Business Case requires you to make a forecast for the anticipated carbon emissions impact of the project.

Annual Forecasts:	Annual (current)	Carbon (kgCO2e)	Annual (Post Project)	Carbon (kgCO2e)	Carbon Variance	Comments
Money spent on external goods and services (UNIT= £)						
Energy consumption in buildings: (UNIT = kWh)						
Energy consumption in Street Lighting: (UNIT = kWh)						
Fuel consumption of Denbighshire Fleet vehicles: (UNIT = litres/ kWh)						
Mileage of Business Travel (personal vehicles): (UNIT = miles travelled)						
Mileage of Staff Commute: (UNIT = miles travelled)						
Tonnes of waste produced: (UNIT = tonnes)						
One off Forecasts:			Project cost (£)	Carbon (kgCO2e)		Comments
Money spent on external goods and services (UNIT= £)						
TOTAL CARBON EMISSIONS						

Annual Forecasts:	Current	Carbon Absorption (kgCO2e)	Post Project	Carbon Absorption (kgCO2e)	Carbon Absorption Variance	Comments
Hectare of Grassland (UNIT=ha)						
Hectares of Forestland (UNIT=ha)						
TOTAL CARBON ABSORPTION						

Please highlight the appropriate cell depending on whether on balance this project helps, hinders or is neutral to the Council's goal to become net carbon zero by 2030 (reducing carbon emissions and increasing carbon absorption).

Net Carbon Zero Council Summary	HELPS	HINDERS	NEUTRAL
--	-------	---------	---------

Climate Change Lead Officer statement:

Supplied by:	Date:
---------------------	--------------

16. BIODIVERSITY IMPACT

For completion by Denbighshire's Biodiversity Lead Officer – Joel Walley
 (joel.walley@denbighshire.gov.uk).

The Council has a statutory duty to ensure compliance and enforcement of the Habitats Regulations (as amended in 2017). Furthermore, the Environment (Wales) Act, 2016 requires the Council to maintain and enhance biodiversity, and promote the resilience of ecosystems. At this pre-feasibility stage, please determine the anticipated impact of the project on biodiversity, and proposed measures to ensure the project results in an overall biodiversity enhancement.

Please mark a cross in the appropriate box.

Will this project impact on a habitat that supports living organisms (plant or animal), or involve physical works to property or Land?	Yes		No	
---	------------	--	-----------	--

If you have answered yes to the above question, please complete all the following biodiversity sections. If answered no, please leave blank

IMPACTS ON BIODIVERSITY	Yes		No	
Has an ecological appraisal or survey of the site or proposals taken place?				
Cofnod eMapper Link:				
Please provide brief summary of survey findings, or provide a copy of the ecological report for review:				

Please provide brief details of how the project will avoid harm to biodiversity.

Please provide brief details of how the project will mitigate and compensate for any harm to biodiversity.

Please provide brief details of how the project will enhance biodiversity and restore ecosystem resilience.

Please highlight the appropriate cell depending on whether on balance this project helps, hinders or is neutral to the Council's goal to become ecologically positive by 2030 (increasing the species richness of land).

Ecologically Positive Council Summary	HELPS	HINDERS	NEUTRAL
--	-------	---------	---------

Ecology Officer summary:

Name: **Date:**

17. COUNTY LANDLORD STATEMENT

Please provide a statement from the County Landlord and where applicable the recommendation of the Asset Management Group..

Business Case is supported for:

Project 2: Inner Denbighshire: Physical regeneration aimed at bringing heritage buildings back into use.

The project has been developed over many years since DCC served the first enforcement notice on the previous owner in 2012 which led to the subsequent CPO. Securing the grant funding to help bridge the project development funding viability gap is the final piece of the jigsaw to bring employment and homes to local people.

Corporate Plan
Phase 1 will be funded through a combination of grant funding and private sector investment and will bring (but not limited to); significant economic benefits, the restoration of a Grade II* listed heritage asset, provide new homes and commercial space and provide employment opportunities.

The project will promote a Denbighshire of quality housing, a prosperous Denbighshire, and a learning and growing Denbighshire.

Project Oversight

This is the only project activity sitting within Project 2 of the Vale of Clwyd LUF programme. The project will be monitored by a Programme Board and will have a project specific project board to manage the delivery of Project 2: Inner Denbigh. The LUF programme team will provide support to the project manager/team to ensure compliance with the terms and conditions of the grant.

Costs and on-going revenue liability

Original scheme estimates were produced for the submission of the application to UK Government in 2022. It is expected that there will be cost increases against those original cost estimates, however, the nature of the scheme will enable costs to be reduced via a value engineering approach and increased contribution from private sector.

The total estimated project cost for phase 1 is £13,438,828, which will be funded through a combination of funding from LUF (£3m), Ambition North Wales (£7m) and the private sector (£3.5m approx.).

Supplied by: Robin Evans **Date:** 19 July 2024

18. CHIEF FINANCE OFFICER STATEMENT

Please provide a statement from the Chief Finance Officer.

Supportive of utilising grant funding in this way for regeneration purposes as it aligns with our capital principles of improving our assets through maximising grant funding. Works will need to be designed to minimise any ongoing revenue maintenance of open spaces / public realm works etc. Also, note due to incredibly challenging timescales the retention payments will fall outside of the current deadline for claiming grants. Project Managers are pushing UK Gov to be more realistic in terms of timescales for this project and will work to seek additional funding to cover the overall potential shortfall in funding £243k (across projects in Rhyl and Prestatyn)

Supplied by: Liz Thomas **Date:** 22 July 2024

APPENDIX A – PROCEDURE CHECKLIST

		COMPLETED DATE
Draft Business case sent to capitalbids@denbighshire.gov.uk for distribution to relevant officers	N.B. A minimum of five working days must be allowed for these officers to respond	11 July 2024
TO BE COMPLETED BY CAPITAL TEAM:		
VAT accountant rhys.i.jones@denbighshire.gov.uk to check for vat implications	N.B. The Chief Finance Officer must be copied in to the email to these officers to demonstrate they have been advised/consulted	
Finance Capital Team contact as detailed on page 1		
Service accountant if revenue implications applicable		
Chief Finance Officer statement obtained		22/07/2024
County Landlord statement obtained		Received by capitalbids 26 July 2024
Carbon management impact statement obtained		
Biodiversity impact statement obtained		
Final completed Business Case sent to capitalbids@denbighshire.gov.uk		18 July 2024

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

North Wales Growth Integrated Impact Assessment Report

Programme	Land and Property Programme
Project	Former NW Hospital
Lead officer responsible for assessment	David Mathews
Office responsible for monitoring impact	David Mathews
Date assessment completed	27/11/2023
Version	V 0.145257

DETAILS OF PROPOSAL - Aim/Purpose/Outcome

*Proposal refers to what is being assessed and includes, policies, strategies, functions, procedures, practices, initiatives, projects and savings proposals

Background: The main building is a Grade II* Listed structure constructed in 1848 which had numerous extensions and detached ancillary buildings constructed up to the 1960's. The hospital closed in the mid 1990's and was sold into the private sector. The whole complex of buildings fell into disrepair after closure and a number of failed planning proposals to redevelop the site. In July 2018 Denbighshire County Council (DCC) acquired the site by use of a Compulsory Purchase Order and after a competitive process DCC appointed a preferred partner for the site and entered into a Development Agreement with NHW Limited and Jones Bros Ruthin Development Holding Limited (Jones Bros). In 2019 Jones Bros were granted control of the site by DCC and initially undertook safeguarding and security works to the buildings and they currently have a training facility set up in the grounds – cabins as training rooms and offices, specific areas for plant operations etc to upskill workforce. They also responsible for security on site, which is necessary to prevent further vandalism.

North Wales Growth Deal Funding of just under £7m of capital investment will contribute towards the following works on site:

Conversion, restoration, part demolition and adaptation of main range listed buildings to residential use (up to 34 dwellings);

Demolition of Nurses Home, Mortuary, Isolation ward and former gasworks buildings;

Development of land within the hospital grounds for mixed use as enabling development, including 300 residential units and approximately 1114 square metres of business space.

Provisional outcomes for the project are: up to 74 new jobs, new business space providing 1,100m² of commercial accommodation suitable for a variety of businesses. Residential Developments of residential land for 300 homes. It has been agreed that the project will be broken into three phases:

Phase 1 works to commence Q1 2024 (demolition, remediation, ecology, archaeology, and other activities as agreed between Jones Bros and Ambition North Wales).

Phase 2 works commence mid 2024-2034 (new build enabling development)

Phase 3 works (TBC) anticipated post 2028 (conversion and adaptation of the main range listed building).

Other Strategies and Policy fit: WG Prosperity for All Strategy - Poor quality housing contributes to poor health. Addressing local housing need with the provision of appropriate, quality housing will support the delivery of healthier communities and better environments and directly delivers the priority action area of housing. Taking steps to stabilise rural towns and villages will support businesses to drive prosperity and support the development of entrepreneurialism, building ambition and encouraging lifelong learning. This delivers the priority action area of skills and employability.

Other national policies. Environment (Wales) Act 2016. Net Zero Wales Plan Carbon Budget (2021-25). Stronger, Fairer, Greener Wales ; net zero skills. Future Wales the national plan 2024. details of how the Project will contribute towards these are seen below under the 7 well-being goals below.

The Project will contribute to these policies by:

JBLs policy alignment and contributions are shown in these documents

•Equalities Policy

•Welsh Language Policy

•Sustainability Policy

Additional regional level policy fit. The compliance with Growth Deal objectives has been confirmed in the SOC. There are the following additional regional policy contributions –

Regional Economic Framework – the Project is one of the region's largest housing and brownfield developments and a leading example of a public-private delivery model.

Growth Vision for North Wales – the Project sustains a population and workforce in Denbigh contributing to economic growth

Ambition North Wales carbon reduction and bio-diversity gain in Growth Deal programme (2022) – the Project makes significant gains through remediation of brownfield contaminated land, preserving heritage buildings, increasing bio habitats and green space, improving sustainable transport, employing and training local labour and sustainable construction techniques.

Purpose

The document outlines the integrated impact assessment undertaken as part of this proposal. This integrated approach ensures that the impact assessment is proportionate and at the centre of policy making and delivery. The aim is to take a rounded view of the main impacts, both positive and negative and involve all persons affected by the proposal; and uses evidence to meet both the requirements of the *legislations* in the short-term and long-term.

The Integrated Assessment covers 3 key areas: Well-Being, Equalities and Welsh Language and provides an overall conclusion as to the impact the proposal will have. It will highlight any positive outcomes, ensure consideration is given against each of the elements within these 3 keys areas and detail any mitigating actions required using the Five Ways of Working.

Well-being:

The assessment will record any positive contributions and potential negative impacts against each of the 7 Well-Being goals in line with the Well-Being of Future Generations Act 2015. The objective will be to seek and secure where possible, sustained improvements in the economic, social, cultural and environmental wellbeing of people in the region and Wales as a whole. To identify key learning points through the 5 ways of working and seek to embed these improvements through a range of mediums: stakeholder engagements, looking at the long-term effects of the proposal and implementation of an agreed action plan to ensure monitoring of negative mitigations and contributions to positive impacts.

Equalities:

The duty to undertake Equalities Impact Assessment (EqIA) arises from the Race Relations (Amendment) Act 2000, the Disability Discrimination Act 2005 and the Equality Act 2010. This assessment will help to ensure that any policies and decisions do not discriminate, that they promote equality wherever possible and that they foster good community relations. This will involve assessing the likely effects on people in respect of disability, gender, race, language, age, sexual orientation, gender reassignment and religion or belief. Where relevant, consideration will also be give to marriage and civil partnership and maternity and pregnancy. Additionally, it will consider it essential the policies and decisions are assessed in order to determine their impact on Welsh language. The assessment will proactively consider the positive and negative impact against the 11 Protective Characteristics as required under the equalities legislation (Equality Act 2010 (Statutory Duties) (Wales) Regulations 2011. This will ensure that there is no unlawful discrimination, harassment or victimisation and there is an equality of opportunity between people who share a relevant protected characteristic. Due regard will be given for advancing equality throughout the proposal.

Welsh Language:

The assessment reviews the impact of the proposal against the 3 Themes within the WG guide in line with The Welsh Language (Wales) Measure 2011; Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015 and the The Wales Spatial Plan

Monitoring and Review:

Any actions identified as part of this impact review will be included in the action plan and reviewed regularly by the programme board. This document may be updated to include additional actions as identified as part of this monitoring process.

Supplementary Evidence - Links to documents/webpages (5 Ways of Working)	Well-Being	Equalities	Welsh Language
<p>Integration: What evidence and data has informed your proposal? Detail any policies and processes used in support of the assessment</p>	<p>ETHICS AND BUSINESS INTEGRITY POLICY Behaving ethically is essential to working with Jones Bros, their values of openness, collaboration, mutual dependency, professional delivery, sustainable profitable growth and innovation are the standards by which they have been judged since Jones Bros foundation. As individuals, collectively and as a company they will: • Apply the principles set out in the Ethics and Business Integrity Policy in everything they do • Ensure that they comply with company policies and procedures • Comply with applicable laws, rules and regulations and where the standards of behaviour expected by Jones Bros are higher, they will apply these higher standards • Seek guidance where they are unsure of the appropriate course of action. This Ethics and Business Integrity Policy sets out the standards and behaviours that all Jones Bros employees are expected to meet.</p> <p>ANTI-SLAVERY POLICY Modern slavery is a crime that affects many people across the world. All in Jones Bros have a responsibility to be alert to the risks, however small, in their business and in the wider supply chain. All Staff are expected to report concerns and management are expected to act upon them.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Levelling Up Agenda • Low carbon impact • Housing supply and affordability • Heritage & Conservation • Denbighshire Adopted Local Plan - specific policy for Enabling Development which is applied to FNWH • Housing Market Needs Assessment shows a need for 155 homes per year for the whole of the County over the period of the Local Development Plan (2018 - 2023) • Employment Land and Needs Assessment suggests need for 47.60 ha of land for employment development over the whole of the County to 2033. • North Wales Regeneration Plan 2018-35 - Priority Regeneration Area : Denbigh Thematic Priority : Housing Renewal 	<p>EQUALITY AND DIVERSITY POLICY Jones Bros Ruthin believes that everyone should be treated fairly and that they are entitled to work in an environment which respects their personal dignity and is free from harassment, victimisation and bullying. Everyone is valued irrespective of age, race, gender, gender reassignment, religion or belief, marriage and civil partnership, disability, pregnancy and maternity, sexual orientation or employment status. This policy is to ensure that all employees and prospective employees are treated fairly, and no one receives less favourable treatment on any of the above grounds or is to be disadvantaged by requirements, conditions or practices which cannot be shown to be justifiable. The policy is aimed at ensuring the fair treatment of all people at work. It intends to put standards in place which will prevent all forms of unfair treatment, harassment, bullying, offensive, unfair and unacceptable behaviour, whether or not such behaviour is unlawful. In 2022, Rayhannah Saboonpaz, (Quality Manager) for Jones Bros lifted the lid on life at Jones Bros as part of a Women in Construction and Engineering event at Coleg Cambria in Wrexham. Around 75 schoolgirls from eight schools attended the event held at the college's Bersham Road site, which featured leading names from both construction and engineering.</p>	<p>Welsh Language Policy Jones Bros is committed to treating Welsh and English on the basis of equality, as far as they are reasonably able to do so. They will ensure that they make constant progress towards achieving this ambition, and this Welsh Language Policy sets out their current commitments in relation to using Welsh. The scope of their commitments in this policy is limited to activities and services in Wales or which are delivered to people who are Welsh speakers, and is also limited to activities and services which they are able to control or influence. Wherever reasonable, they will produce external facing published communications in Welsh. This includes: • Permanent and temporary signage • Website content • Recruitment advertising • Printed Publications • Promotional literature and display items Whenever appropriate and possible, they will communicate with our business contacts in Welsh. They are aware of the language choice of established business contacts. Most of Jones Bros staff are bilingual and are encouraged to offer this service to anyone they communicate with. This includes: • Face to face communication; • Telephone conversations; • Paper and electronic correspondence</p>
<p>Collaboration: Stakeholders involved in the impact assessment and consultation process</p>	<p>Denbighshire County Council Residents Supply Chain NRW Residents Association North Wales Police Welsh Water</p>	<p>A copy of this policy will be displayed on staff notice boards and will be brought to the attention of all new employees at the time of their joining the staff team.</p> <p>Regional Skills Partnership</p>	<p>Jones Bros encourages every contractor or third party that delivers services within Wales their behalf to comply with this policy.</p> <p>Regional Skills Partnership</p>
<p>Involvement: Who does this proposal affect and how have they been involved in the consultation process</p>	<p>Residents Local Businesses - SME's on Site Other community interests - new green spaces/public realm, local sports clubs, External professional advisers - design, planning, legal, business case, funding, cost, marketing (Avison Young) Stakeholder sub groups eg skills centre, Community assets, listed building</p>	<p>Local Residents Potential employees Supply Chain</p>	
<p>Long-term: Base line information used to balance short-term needs and safeguard meeting long-term needs</p>			
<p>Prevention: Details of any action plans following consultations to include monitoring</p>	<p>This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.</p>	<p>This policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.</p>	<p>This policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all employees.</p>

Tudalen 50

WELL-BEING IMPACT ASSESSMENT

The assessment will identify the impact against each of the 7 Well-being Goals and provide an overall Well-being rating being Positive / Neutral / Negative. It will also provide evidence in support of the results and detail any mitigating actions required to minimise any negative effect.

The overall impact rating for this section will be determined on the highest number of Positive, Neutral and Negative impacts recorded against each Well-Being goals.

Where there may be a negative impact identified a proposed action plan must be completed to determine what mitigating actions will be undertaken and monitored to minimise the effect.

IMPACT AGAINST THE 7 Well-being Goals			
A prosperous NW Region	Positive	A NW Region of cohesive communities	Positive
A resilient NW Region	Positive	A NW Region of vibrant culture and thriving Welsh language	Positive
A healthier NW Region	Positive	A globally responsible NW Region	Positive
A more equal NW Region	Positive	OVERALL WELL-BEING ASSESSMENT	POSITIVE

Note the overall Well-being assessment conclusion below:

The Project will re use a derelict, historic building, remove derelict assets and remediate a contaminated site. This will provide new homes and business premises, create new employment opportunities to benefit the local economy. The development will incorporate the use of low carbon construction materials and on site renewable energy, it will incorporate active travel and on site open space and integrate this into the adjacent town. The developer has a well developed recruitment process for new members of staff and a strong ethos of offering training and apprenticeships opportunities to all parts of society. The safeguarding of an important historic building has an important cultural impact with its links to its former use and the reuse of the site will mitigate developments on greenfield areas and avoid loss of biodiversity.

A prosperous NW Region:
An innovative, productive and low carbon society which recognises the limits of the global environment and therefore uses resources efficiently and proportionately (including acting on climate change); and which develops a skilled and well-educated population in an economy which generates wealth and provides employment opportunities, allowing people to take advantage of the wealth generated through securing decent work.

Overall Impact	Result:	Positive
Justification for Impact	The Project will create construction jobs, and permanent jobs plus construction and civil engineering training and apprenticeships.	
Further actions Required	Taking steps to stabilise rural towns and villages will support businesses to drive prosperity and support the development of entrepreneurialism, building ambition and encouraging lifelong learning. This delivers the priority action area of skills and employability. The Project will provide long term skills development and apprenticeships in the construction and civil engineering sector for local people. The Project will also engage local construction labour and supply chain through a Jones Bros local labour plan.	

A resilient NW Region:
A nation which maintains and enhances a biodiverse natural environment with healthy functioning ecosystems that support social, economic and ecological resilience and the capacity to adapt to change (for example climate change).

Overall Impact	Result:	Positive
Justification for Impact	<p>The Project will increase the 8600 population of Denbigh by c 700 people contributing to the long term sustainability of the town.</p> <p>2 no bat houses to be constructed. The Biodiversity and Eco-Resilience Masterplan identifies the areas set aside for biodiversity which are to be managed and maintained in perpetuity. These include areas with public access and ornamental planting.</p> <p>Infrequently mown grassland/traditional hay meadow - e.g. areas to the south boundary of the site:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wet meadow e.g. area around the pond to the east, this would be created and retained as wet meadow. • Woodland and mature trees creation, retention and protection • Hedgerows creation, retention and protection to provide shelter, foraging and connectivity • Ornamental planting to include formal shrubberies and planting associated with the retained historic buildings • Wildflower planting- e.g. smaller areas around the site where suitable, and on terraced areas adjacent to pond in the centre of the site • Ponds - two ponds - area dependent upon future designs, topography and Sustainable Drainage Systems • Green infrastructure - biodiversity within the built environment • Bat roosting habitat - two bespoke bat buildings, hibernacula, bat boxes (on existing trees and proposed and retained buildings) • Retention and creation of foraging and dispersal habitat for bats and other wildlife including the retention and/or creation of 'dark corridors' • Reptile and amphibian hibernacula at suitable locations • Nesting birds - installation of bird boxes on existing trees and proposed buildings 	
Further Actions Required	The Project will be built to reduced carbon emissions both embodied and operational with on site renewable energy to mitigate reliance on the national grid. The existing bio diversity on site will be enhanced in line with the target of a 10% increase. Habitat mitigation measures will be in place during demolition phase. Ecologist Consultant appointed and working with NRW to ensure provisions are in place.	

A healthier NW Region: A society in which people's physical and mental well-being is maximised and in which choices and behaviours that benefit future health are understood.	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	The Project creates a sustainable extension to the town with green spaces and enhanced active travel and pedestrian links to the town and its amenities
Further Actions Required	<p>Poor quality housing contributes to poor health. Addressing local housing need with the provision of appropriate, quality housing will support the delivery of healthier communities and better environments and directly delivers the priority action area of housing. The Project will enhance the pedestrian and cycle network between the site and town centre and extending bus routes and will meet the needs and aspirations of the site for businesses and communities.</p> <p>As discussed in the Transport and Access Statement the site is located in a sustainable location on the outskirts of Denbigh. This will result in shorter car journeys being made and will allow journeys to be made on foot or by bike. This will contribute towards the reduction in greenhouse gas emissions and reduce congestion.</p> <p>To allow the future residents to have the option to work from home and to ensure that the development meets the needs of the present and future generations the applicant intends to install infrastructure which will allow for super-fast broadband.</p>

A more equal NW Region: A society that enables people to fulfil their potential no matter what their background or circumstances (including their socio economic background and circumstances).	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	Jones Bros will use its equality policies across its supply chain for construction workers and apprentices A derelict listed building and inaccessible site will be opened up with latest accessibility standards within its boundaries and linked to the town
Further Actions Required	Jones Bros have a well established ethos of recruiting local labour for its projects in an open, fair and transparent manner offering opportunities to all applicants. They actively engage with local communities, schools and colleges to recruit under represented members of the society into their workforce.

A NW Region of cohesive communities: Attractive, viable, safe and well-connected communities.	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	<p>~~The objective of the Project is to become an integrated part of Denbigh and its communities and to strengthen and complement the town.~~ Community cohesion and retention of young people - Boost to regional visitor economy through increased visits. Protect listed building, reduce current anti social behaviour/vandalism, blight on local area, creating jobs new housing through regeneration of site. Strong community engagement ethos - involving local communities in project development, supporting local business, providing career opportunities, and playing an active role in the local community</p>
Further Actions Required	The Project will increase Denbigh's population by c 10% making town facilities, businesses and schools more viable. The redevelopment of the site and the conversion/refurbishment of the listed building will provide a link to its previous use and its importance to the local community given its historic long term impact on the town. The provision of open space, improved access and community facilities will help integrate the site into the town.

A NW Region of vibrant culture and thriving Welsh language: A society that promotes and protects culture, heritage and the Welsh language, and which encourages people to participate in the arts, and sports and recreation.	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	<p>The Project restores an important historic building in North Wales The Project helps to sustain and grow a population in Denbigh and therefore contributes to its long term culture and vibrancy Jones Bros adhere to a Welsh language policy for their projects</p>
Further Actions Required	The Project will protect and enhance heritage buildings and will create social amenities on site for the resident community and wider town. The former hospital has had an important cultural impact on the town and its safeguarding is an important measure culturally. The former hospital has played an important role in Welsh culture, sport and recreation and the new use will continue these benefits into the future.

A globally responsible NW Region: A nation which, when doing anything to improve the economic, social, environmental and cultural well-being of Wales, takes account of whether doing such a thing may make a positive contribution to global well-being.	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	The Project is a major contributor to ANWs strategy to strengthen the local and regional economy in an environmentally sustainable manner
Further Actions Required	The Project will create a new sustainable homes and business premises for Denbigh on a derelict brownfield site. The Project will demolish and remediate contaminated land and buildings, protect and enhance green spaces, provide improved habitat for biodiversity, reuse materials on site and mitigate disposal of materials to landfill. The development will be future proofed by providing reduced carbon during construction, the provision of onsite renewable energy systems and the delivery of high insulation homes.

<u>Evidence to support the Well-being Impact Assessment</u>	
☐	We have consulted published research or guides that inform us about the likely impact of the proposal
☐	We have involved an expert / consulted a group who represent those who may be affected by the proposal
☐	We have engaged with people who will be affected by the proposal

EQUALITY IMPACT

This sections seeks to identify the impact the proposal will have on the protective characteristics. The aim will be to actively encourage equality and recognise the different needs, requirements and goals; to activity work against all forms of discrimination by promoting good relationships and mutual respect within and between our communities, residents, elected members and workforce. The aim is to be inclusive and create equality irrespective of ethic origin, sex, age, marital status, sexual orientation, disability, gender reassignment, religious beliefs or non-belief, use of Welsh Language in line with the Equality Act 2010.

This will included our duty to:

Eliminate unlawful discrimination, harassment and victimisation and other conduct that is prohibited by the Equality Act 2010

- advance equality of opportunity between people who share a relevant protected characteristic and those who do not
- foster good relations between people who share a protected characteristic and those who do not.

Having due regard for advancing equality involves:

- removing or minimising disadvantages experienced by people due to their protected characteristics
- taking steps to meet the needs of people from protected groups where these are different from the needs of other people
- encouraging people with protected characteristics to participate in public life or in other activities where their participation is disproportionately low.

IMPACT AGAINST THE 11 PROTECTED CHARACTERISTICS			
Race	Positive	Gender Reassignment	Positive
Sex	Positive	Religion or Belief	Positive
Disability	Positive	Age	Positive
Welsh Language	Positive	Pregnancy	Positive
Sexual Orientation	Positive	Marriage	Positive
Civil Partnerships	Positive		
OVERALL EQUALITIES ASSESSMENT			POSITIVE
Note the overall conclusion below:			
Positive assessment due to the Equality and Diversity Policy in place. Jones Bros is committed to actively upholding social values and providing positive opportunities to all. From employee relations and diversity, to working conditions, local communities, health and safety, and conflict, Jones Bros are always striving for ways to improve on an already impressive track record. This Project will facilitate inclusive growth in new and sustainable jobs in the local community to raise standards of living, reduce inequality, deprivation and poverty. New jobs created and upskilled workforce Jobs in new low carbon industries and the service sector will encourage the development of new skills and career opportunities for the local community.			

Race	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	See Equality and Diversity Policy information above
Further Actions Required	This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.

Sex	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	See Equality and Diversity Policy information above
Further Actions Required	This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.

Disability	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	See Equality and Diversity Policy information above
Further Actions Required	This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.

Welsh Language	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	See Welsh Language Policy information above
Further Actions Required	This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.

Sexual Orientation	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	See Equality and Diversity Policy information above
Further Actions Required	This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.

Gender Reassignment	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	See Equality and Diversity Policy information above
Further Actions Required	This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.

Religion or Belief	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	See Equality and Diversity Policy information above
Further Actions Required	This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.

Age	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	See Equality and Diversity Policy information above
Further Actions Required	This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.

Pregnancy	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	See Equality and Diversity Policy information above
Further Actions Required	This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.

Marriage	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	See Equality and Diversity Policy information above
Further Actions Required	This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.

Judy 55

Civil Partnerships	
Overall Impact	Result: Positive
Justification for Impact	See Equality and Diversity Policy information above
Further Actions Required	This Policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all Jones Bros employees.

WELSH LANGUAGE IMPACT ASSESSMENT

As a general rule, if your policy has the potential to impact on people, it will impact in some way on Welsh speakers and therefore on the Welsh language.

On 10 July 2017, the First Minister and the Minister for Lifelong Learning and Welsh Language launched their strategy Cymraeg 2050 A million Welsh speakers. The vision of the strategy is to reach a million Welsh speakers by 2050 where "The Welsh language is thriving, the number of speakers has reached a million, and it is used in every aspect of life. Among those who do not speak Welsh there is goodwill and a sense of ownership towards the language and a recognition by all of its contribution to the culture, society and economy of Wales." The strategy identifies that the challenge of achieving a million Welsh speakers by 2050 calls for far-reaching changes. Three strategic themes have been identified within the strategy to achieve its vision:

- Increasing the number of Welsh speakers;
- Increasing the use of Welsh; and
- Creating favourable conditions infrastructure and context.

Describe and explain the impact of the proposal on the Welsh Language, and explain how you will address these impacts in order to improve outcomes for the Welsh Language?

OVERALL WELSH LANGUAGE IMPACT ASSESSMENT

Positive

Justification for Impact

Positive assessment due to the Welsh Language Policy in place. This Project will facilitate inclusive growth in new and sustainable jobs in the local community to raise standards of living, reduce inequality, deprivation and poverty. Jones Bros will incorporate various environment, social and governance policies for this project including : An agreed Welsh Language and Culture strategy providing support from the development towards community facilities and groups, education programmes, employment initiatives and training. In the areas that Jones Bros work, they recruit and train local personnel. This was particularly successful during the construction of the Pen y Cymoedd Wind Farm in South Wales and the extension to the Clyde Wind Farm in Scotland.

Further Actions Required

This policy will be reviewed annually and any changes made communicated to all employees.

How does the proposal align with Welsh Government strategy for the Welsh language - Cymraeg 2050: A national strategy for increasing the number of Welsh speakers to a million by 2050

Jones Bros is committed to treating Welsh and English on the basis of equality, as far as they are reasonably able to do so. They will ensure that they make constant progress towards achieving this ambition, and their Welsh Language Policy sets out their current commitments in relation to using Welsh.

How will you mitigate any negative impact on the Welsh language or promote the positive impact on the language?

Promote Positive Impact

Jones Bros is committed to treating Welsh and English on the basis of equality, as far as we are reasonably able to do so. We will ensure that we make constant progress towards achieving this ambition, and this Welsh Language Policy sets out our current commitments in relation to using Welsh. Jones Bros encourage every contractor or third party that delivers services within Wales on our behalf to comply with their Welsh Language policy.

Mitigate Negative Impact

Jones Bros encourage their staff to use the medium of Welsh within the workplace on projects in Wales.

Cymraeg 2050 Strategy Themes	Yes	No	N/A
Does the proposal have the potential to increase the number of Welsh Speakers? <i>Workforce, Resources, Qualifications?</i>	☒	☐	☐
If the policy has the potential to decrease the number of Welsh speaker outline steps to mitigate the adverse effect	☒	☐	☐

Provide details to support this

An agreed Welsh Language and Culture strategy will provide support from the development towards community facilities and groups, education programmes, employment initiatives and training.

Does the proposal encourage the use of Welsh? <i>Opportunities in the Workplace, Services or Social use of Welsh</i>	☒	☐	☐
---	-------------------------------------	--------------------------	--------------------------

Provide details to support this

Whenever appropriate and possible, Jones Bros will communicate with our business contacts in Welsh. They are aware of the language choice of established business contacts. Most of the staff are bilingual and are encouraged to offer this service to anyone Jones Bros communicates with.

This includes:

- Face to face communication;
- Telephone conversations;
- Paper and electronic correspondence

Jones Bros endeavour to provide Welsh speakers whenever they are conducting public meetings within Wales. As a training provider, Jones Bros assesses and records the Welsh language skills of applicants for posts within the Training Centre. Most of the Training Centre staff are bilingual and will conduct training in the medium of Welsh to any learner who requests it.

Does the proposal look to create favourable conditions - Infrastructure and context? <i>Community & Economy, Culture & Media, Wales & the wider world, Digital technology, Linguistic infrastructure, Language planning, Evaluation & Research.</i>	☒	☐	☐
--	-------------------------------------	--------------------------	--------------------------

Provide details to support this

The project will re-use a derelict historic building and demolish and clear a substantial area for new homes and business premises. This will provide employment opportunities for young people with training and skills that are beneficial to them and the Country. The site has an important role in local culture and history and its safeguarding will ensure that this will continue into the future. The provision of new employment to local young people will help maintain the Welsh language in the area and provide the opportunity for it to increase in its daily use both in work and socially.

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag

Former North Wales Hospital (FNWH), Denbigh

Benefits Register

Notes:

- Target as specified below (Please note to assist interpretation for delivery of the Spending Objectives the following approach will be adopted):
  - **Spending Objective SO1** - it is probable that not all the FTE accommodated within the proposed new commercial units will be 'new FTE' and that there could be displaced employment, and this is reflective of the general demand in the market for the new units from established businesses.
  - **Spending Objective SO2** – This is a factor of SO1, and the total number of FTE accommodated within the units.
- Timeline is within total project period unless otherwise specified
- Benefit description as specified in ANW benefits definitions document, unless otherwise described
- Data source for each indicator as specified in project benefits framework
- Evidence for each indicator as specified in ANW benefits definitions document

Spending objectives <i>Absolute requirement to deliver these</i>	Core Benefits (from Benefits plan)	Target	Responsible officer in Jones Bros
SO1: To create 70 FTE jobs up to 2035	(1.1) New direct gross jobs created (FTE)	Up to 70 (mixture of new and existing jobs)	Project Manager (PM)
SO2: To create net additional GVA of £35m through the project by 2035.	To be calculated as part of an independent evaluation at 5-yearly intervals to commence at 2030 and on completion of the Benefits Monitoring and Evaluation Period on 31st December 2035.	£35m	PM
SO3: To deliver a total capital investment of £107m by 2035.	(2.1) Capital income secured by project (match)	£107m	PM
SO4: To bring 53 acres (21.44 ha) of land back into use by 2035.	(3.1) - New or upgraded commercial/research floorspace created (m2)	1,114m2	PM
	(3.3) - Serviced Residential land created (Hectares)	12.48ha	PM

Targeted benefit	Indicator (from Benefits plan)	Target (from Benefits framework)	Responsible officer
<i>To be delivered requiring all reasonable endeavours</i>			
Digital connectivity	Premises in North Wales that have at least 1000 Mbps connection (OC11)	Reporting required, but no project target. Jones Bros to use reasonable endeavours to provide broadband infrastructure with up to 1000mgps speed in new build premises.	PM
Reducing out-migration	(OC28) Jobs created/safeguarded filled by those 16-34	Reporting required, but no project target. Jones Bros to use reasonable endeavours to obtain this information from a tenant/occupier.	PM
Rural community sustainability	(OC30) Jobs created/safeguarded filled by individuals with a rural home postcode	Reporting required, but no project target. Jones Bros to use reasonable endeavours to obtain this information from a tenant/occupier.	PM
Addressing economic inequality	(OC33) Jobs created/safeguarded filled by individuals with a postcode in an area of multiple deprivation.	Reporting required, but no project target. Sustained effort in line with organisational policy. Jones Bros to use reasonable endeavours to obtain this information from a tenant/occupier.	PM
	(OC39) Students / individuals completing qualifications	Reporting required, but no project target. Jones Bros to use reasonable endeavours to obtain this information from a tenant/occupier.	PM
	(OC43) Students / individuals completing qualifications from an area of multiple deprivation.	Reporting required, but no project target. Jones Bros to use reasonable endeavours to obtain this information from a tenant/occupier.	PM
	(OC45) Students / individuals completing qualifications with a rural home postcode.	Reporting required, but no project target. Jones Bros to use reasonable endeavours to obtain this information from a tenant/occupier.	PM

Targeted benefit	Indicator (from Benefits plan)	Target (from Benefits framework)	Responsible officer
<i>To be delivered requiring all reasonable endeavours</i>			
Low carbon buildings	(OC48) New buildings constructed that operate at net zero emissions, disaggregated by homes / other	Reporting required, but no project target. Design and specification for net zero buildings (Sponsor will use reasonable endeavours to meet this specification subject to the design and specification being economically viable to deliver by the private sector).	PM
Biodiversity enhancement	(OC50) Biodiversity conserved / enhanced	Reporting required, but no project target. Project Masterplan assessed against ANW/Arup Biodiversity Assessment 6.	PM

Targeting the numbers as set out in the Monitoring and Evaluation Framework.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod	21 Ionawr 2025
Aelod / Swyddog Arweiniol	Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol / Pennaeth Cyllid ac Archwilio
Awdur yr adroddiad	Pennaeth Cyllid ac Archwilio
Teitl	Setliad Ariannol Dros Dro Llywodraeth Cymru ar gyfer y Llywodraeth Leol, 2025/26

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn darparu'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet ar setliad dros dro 2025/26 Llywodraeth Cymru ar gyfer y Llywodraeth Leol a'r goblygiadau ar gyfer gosod cyllideb 2025/26.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'n ofyniad cyfreithiol i'r Cyngor osod cyllideb fantoledig cyn dechrau pob blwyddyn ariannol a gosod y lefel Treth y Cyngor sy'n deillio o hynny. Ar 18 Chwefror 2025 bydd y Cabinet yn ystyried adroddiad i osod cyllideb fantoledig a Threth y Cyngor ar gyfer 2025/26. Bydd yr adroddiad wedyn yn cael ei ystyried gan y Cyngor llawn ar 20 Chwefror 2025.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Nodi effaith Setliad Dros Dro Llywodraeth Cymru ar gyfer 2025/26 (a geir yn adran 4.1 yr adroddiad) a'r pwysau diweddaraf ar y gyllideb (adran 4.2 yr adroddiad).

3.2 Ystyried adborth y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu (a geir yn adran 4.4 yr adroddiad).

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Setliad Dros Dro 2025/26 y Llywodraeth Leol

4.1.1 Cafodd y Cyngor wybod beth oedd y setliad dros dro ar gyfer 2025/26 ar 11 Rhagfyr 2024. Mae Cyllid Allanol Cyfun dros dro'r Cyngor, sy'n cynnwys y Grant Cynnal Refeniw a'n cyfran ni o gronfa Ardrethi Annomestig Llywodraeth Cymru ar gyfer 2025/26 yn dod i £215.222 miliwn.

4.1.2 Mae Llywodraeth Cymru wedi llunio tablau fel bod modd cymharu lefelau cyllid 2024/25 a 2025/26 ar draws cynghorau Cymru. Mae ffigwr 2024/25 wedi'i ddiwygio gan Lywodraeth Cymru ers ei gyhoeddi'n gyntaf. Mae cyllid 2025/26 y Cyngor yn cael ei gymharu gyda ffigwr newydd ar gyfer Cyllid Allanol Cyfun 2024/25, sef £205.729 miliwn. Cynnydd o £9.493 miliwn neu 4.6%.

4.1.3 Mae'n bwysig deall y manylion y tu ôl i'r ffigwr newydd, gan ei fod yn effeithio ar 2025/26. Yn dilyn cyllideb Llywodraeth y DU fis Hydref 2024, dyrannodd Lywodraeth Cymru gyllid ychwanegol yng nghanol y flwyddyn i'r Llywodraeth Leol, sydd wedi'i grynhoi yn y tabl isod.

Addasiadau 2024/25 i'r Cyllid Allanol Cyfun	£miliwn
Cyflog Athrawon	0.619
Pensiynau Athrawon	2.069
Cyflog staff nad ydynt yn addysgu	1.799
Cyfanswm	4.487

Mae hyn wedi'i gyfuno â'r gyllideb sylfaenol, ond gan fod hyn yn symudiad diweddar mae wedi cynyddu'r cyllid yn 2025/26 dros y 4.6% a ddyfynnir. Mae gwir effaith y setliad dros dro yn gynydd o £14.427 miliwn neu 7% (cyllid 2025/26 y Cyngor o gymharu â Chyllid Allanol Cyfun gwreiddiol 2024/25 o £200.795 miliwn).

4.1.4 Mae cynnydd Sir Ddinbych yn cymharu'n ffafriol gyda chyfartaledd Cymru o 4.3% ac mae'n dilyn cynnydd yn nifer y disgyblion a data prydau ysgol am ddim a ddefnyddir yn y fformiwla i ddsbarthu cyllid. Fodd bynnag, mae'n rhaid i ni gydnabod bod yna gynydd cysylltiedig yn y galw am wasanaethau o ganlyniad.

4.1.5 O fewn y ffigwr a gyhoeddwyd, mae'r llywodraeth wedi datgan y canlynol:

- Bod yr holl godiadau cyflog ar gyfer swyddi addysgu a swyddi nad ydynt yn rhai addysgu wedi'u cynnwys yn y setliad

- Bod cost galluogi awdurdodau i barhau i gwrdd â chostau ychwanegol cyflwyno'r Cyflog Byw Gwirioneddol ar gyfer gweithwyr gofal wedi'i chynnwys yn y setliad

4.1.6 Cyfeiriodd Datganiad yr Hydref Llywodraeth y DU at newidiadau i gyfraddau a throthwyon cyfraniadau Yswiriant Gwladol cyflogwyr o 1 Ebrill 2025. Bydd y cynnydd yn y cyfraniadau yn effeithio ar gost gweithwyr y mae'r Cyngor yn eu cyflogi'n uniongyrchol yn ogystal â chael effaith anuniongyrchol yn sgil cynnydd yng nghostau cyflenwyr, yn enwedig cost gofal a gomisiynir gan ddarparwyr gofal. Mae'r cynnydd yng nghostau uniongyrchol cyfraniadau cyflogwyr yn sicr ac wedi'i gynnwys ym mhwsau'r Cyngor ar gyfer 2025/26. Bydd angen cynnwys amcangyfrif o'r costau anuniongyrchol hefyd. Mae yna ansicrwydd o hyd o ran cyllid ar gyfer y pwysau yma gan Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU; mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl i Lywodraeth y DU ddarparu cyllid yn ystod hanner cyntaf blwyddyn ariannol 2025/26 yn dilyn asesiad o gost gweithwyr sector cyhoeddus yng Nghymru. Mae hyn yn golygu na fyddwn yn gwybod beth yw'r sefyllfa o ran cyllid i gwrdd â'r cynnydd yng nghyfraniadau YG cyflogwyr tan ar ôl i ni osod cyllideb 2025/26.

4.1.7 Disgwylir y setliad terfynol fis Mawrth. O ystyried ystod y cynnydd (ar draws y gwahanol gynghorau) mae Llywodraeth Cymru wedi dweud eu bod yn agored i drafod darparu cyllid gwaelodol ychwanegol yn y gyllideb derfynol, a byddai hynny yn diogelu cynghorau sydd wedi derbyn cynnydd is yn y cyllid. Nid yw'r llywodraeth yn gallu rhoi sicrwydd na fydd newidiadau eraill yn cael eu gwneud rhwng y setliad dros dro a'r setliad terfynol, ond nid yw'n bwriadu gwneud newidiadau i'r dulliau na'r data sy'n tanategu dosbarthiad y setliad.

4.1.8 Nid yw'r setliad dros dro'n darparu unrhyw arwydd o'r setliadau yn y dyfodol, ond mae'r llywodraeth wedi dweud ei bod yn disgwyl setliadau amlflwyddyn yn dilyn adolygiad gwario Llywodraeth y DU yn ystod hanner cyntaf 2025. Maent yn gobeithio gallu darparu mwy na setliad blwyddyn i'r llywodraeth leol yn y dyfodol, a fydd yn helpu i gynllunio yn y tymor canolig.

4.1.9 Mae rhan o raglen lywodraethu Llywodraeth Cymru yn ymrwmo i sicrhau nad yw awdurdodau lleol yn cael eu rhwystro gan fiwrocratiaeth ddiangen. Mae rhaglen waith i leihau nifer y grantiau ar wahân a delir i awdurdodau lleol yn parhau i symud grantiau i'r setliad. O ganlyniad mae 'trosglwyddiadau i mewn' a 'throsglwyddiadau allan' wedi'u cynnwys yn y setliad drafft. Nid ydynt yn diogelu cyllid grant at ddiben neu fenter benodol,

gydag unrhyw grant a drosglwyddir i mewn i'r setliad yn cynnwys y cyfrifoldeb parhaus hwnnw dros ddarparu'r fenter honno. Mae grantiau digartrefedd wedi'u trosglwyddo i mewn, sy'n ymwneud â'r dull 'neb wedi'i adael allan' a'r grant atal digartrefedd dewisol.

4.1.10 Yn gryno, tra bod y cynnydd yn y setliad yn uwch na'r dybiaeth gynllunio a ddefnyddiwyd yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig, sy'n gadarnhaol ac yn cael ei groesawu, nid yw'n datrys yr heriau ariannol a wynebir gan y Cyngor wrth osod cyllideb fantoledig ar gyfer 2025/26 – sydd dal angen cyfuniad o arbedion a chynnydd yn Nhreth y Cyngor.

Gosod Cyllideb 2025/26

4.2 Pwysau ar y gyllideb

4.2.1 Mae ein diweddariadau ariannol tymor canolig sy'n cael eu cyflwyno i'n pwyllgorau amrywiol yn ystod y flwyddyn wedi amlygu bod y galw am wasanaethau gan ein cymunedau yn cynyddu a bod cymhlethdod yr anghenion wedi dwysau mewn meysydd fel addysg, gwasanaethau plant a gofal cymdeithasol i oedolion. Tra bod y brif gyfradd chwyddiant wedi lleihau, mae'n dal yn effeithio ar y Cyngor oherwydd costau cynyddol darparu gwasanaethau yn sgil pwysau cyflogau, gofal a gomisiynir, bwyd a thanwydd ac ati.

4.2.2 Mae'r pwysau presennol sydd wedi'u cynnwys yng nghyllideb 2025/26 yn dod i £21.325 miliwn. Mae hyn yn cyfateb i 8% o gyllideb 2024/25 a'r drydedd flwyddyn yn olynol i'r pwysau fod yn fwy nag £20 miliwn. Mae'r manylion i'w gweld isod:

Pwysau	£miliwn	Disgrifiad
Cyflogau	3.000	Amcangyfrif bod dyfarniad cyflog mis Ebrill 2025 staff nad ydynt yn gweithio mewn ysgol yn 3.8% yn unol ag amcangyfrif twf cyflogau'r Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol ar gyfer 2025/26.
Cynnydd yng nghyfraniadau YG cyflogwyr	2.733	Staff nad ydynt yn gweithio mewn ysgol – a gyflogir yn uniongyrchol
Graddfeydd Cyflog	-1.760	Gweler y paragraff isod
Gofal Cymdeithasol i Oedolion	4.165	Mae'r rhagolygon o gostau cynyddol a ddiweddarwyd fis Hydref 2024 yn cael eu diweddarw eto i adlewyrchu'r cynnydd yn y Cyflog Byw Gwirioneddol a chyfraniadau YG cyflogwyr.

Gwasanaethau Plant	4.284	Rhagolwg yn seiliedig ar leoliadau presennol (Hydref 2024) ac amcangyfrifon ar gyfer cynnydd ar sail chwyddiant. Tybir na fydd lleoliadau preswyl ychwanegol.
Gwasanaethau Priffyrdd ac Amgylcheddol	1.667	Cynnydd yn y gyllideb ailgylchu a gwastraff fel y cytunwyd arno gan y Cabinet fis Hydref 2024, £1.067 miliwn. Cynnydd yng nghostau cynnal a chadw priffyrdd yn y gaeaf, £0.600 miliwn.
Ysgolion	5.586	Mae hyn yn cynnwys cyllid ar gyfer dyfarniadau cyflog staff addysgu a staff nad ydynt yn addysgu o 3.8%, YG cyflogwyr a chytundebau lefel gwasanaeth hamdden. Hefyd, mae'n cynnwys cyllid am 0.5% i gwrdd â'r diffyg yn nyfarniad cyflog mis Medi 2024.
Ysgolion – Demograffeg	-0.480	Adlewyrchu gostyngiad cyffredinol ym mis Medi 2024 yn nifer y disgyblion a ddefnyddir yn y fformiwla ariannu ysgolion.
Ardoll Tân	0.500	Caiff Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru ei ariannu gan ardoll gan chwe chyngor gogledd Cymru sy'n seiliedig ar eu poblogaeth. Caiff yr ardoll ei gosod gan yr Awdurdod Tân, nid y cynghorau, ac mae'n rhaid ei thalu. Amcangyfrifir y bydd yr ardoll yn cynyddu 7%.
Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor	0.500	Cafodd cyllid ar gyfer Cynlluniau Gostyngiadau Treth y Cyngor ei drosglwyddo i'r setliad rai blynyddoedd yn ôl ac nid yw wedi cynyddu. Felly mae angen cyllid ar gyfer y costau ychwanegol yn sgil y cynnydd yn Nheth y Cyngor.
Buddsoddi mewn blaenoriaethau	0.250	Effaith costau ad-dalu benthyciadau'r rhaglen gyfalaf a llog – mae'r pwysau hwn yn ymwneud yn benodol â'r Strategaeth Hinsawdd a Natur.
Arall	0.508	Mynegeio contractau corfforaethol a chostau
Trosglwyddiadau i mewn / allan	0.372	Cynnydd ar gyfer Neb wedi'i Adael Allan ac atal digartrefedd llai gostyngiadau ar gyfer y rhaglen rheoli risg arfordirol.
Cyfanswm Pwysau	21.325	

4.2.3 Pwysau Graddfeydd Cyflog Yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae cynnydd i'r Cyflog Byw Gwirioneddol yn sgil lefelau uchel o chwyddiant wedi effeithio ar strwythur cyflogau'r Cyngor. Mae'r graddfeydd wedi'u cywasgu ym mhen isaf y strwythur oherwydd bod rhai o bwytiau'r golofn gyflogau wedi'u tynnu ac mae yna angen cynyddol i adolygu'r strwythur. Mae'r pwysau, er ei fod yn dal wedi'i gynnwys yn y Cynllun Ariannol Tymor

Canolig, wedi'i wthion ôl i adlewyrchu'r ymrwymiad sydd wedi'i wneud gan y cyflogwyr cenedlaethol yn ystod y trafodaethau cyflog diweddar i ail-ddylunio'r colofnau cyflog cenedlaethol a'r amser y gall hynny gymryd. Mae'r Cyngor yn cydnabod yr angen i adolygu ei strwythur cyflogau ond ni fyddai'n ymarferol cynnal yr adolygiad hwnnw tra bod newidiadau i'r golofn gyflogau yn yr arfaeth.

4.2.4 Mae gwaith yn parhau ar ailddiffinio'r pwysau cyllidebol i'w cynnwys yn yr adroddiad olaf ar osod y gyllideb, yn enwedig ar y gyllideb gofal cymdeithasol i oedolion.

4.2.5 Mae'r cynnydd yng nghyfraniadau YG cyflogwyr o fis Ebrill 2025 wedi'i gynnwys fel pwysau cost ar wahân ar gyfer gweithwyr nad ydynt yn gweithio mewn ysgolion ac o fewn y ffigwr ysgolion ar gyfer gweithwyr sy'n cael eu cyflogi'n uniongyrchol gan ysgolion. Fel yr eglurir uchod, mae gwaith yn parhau ar fireinio'r pwysau ariannol mewn perthynas â gofal cymdeithasol, sy'n cynnwys effaith y cynnydd mewn YG. Fel y nodir yn yr adroddiad (paragraff 4.1.6), rhagwelir y bydd y cyllid gan y llywodraethau i gwrdd â'r costau ond nid yw hynny wedi'i gadarnhau eto.

4.2.6 Mae'r rhan fwyaf o'r pwysau sy'n wynebu'r Cyngor y tu allan i'w reolaeth, er enghraifft, caiff chwyddiant cyflogau ei bennu'n genedlaethol ac mae'n rhaid i'r Cyngor gyflawni ei ddyletswyddau statudol i ddarparu gwasanaethau seiliedig ar alw fel gofal cymdeithasol ac ati.

4.3 Gosod cyllideb fantoledig yn 2025/26

4.3.1 Mae'r amcangyfrif diweddaraf o'r gofyniad cyllidebol ychwanegol ar gyfer 2025/26 yn £21.325 miliwn. Mae hyn yn fwy na'r cynnydd yn y cyllid y bydd y Cyngor yn ei gael drwy setliad Llywodraeth Cymru. Byddai angen cynnydd o oddeutu 11% yn y setliad drafft er mwyn ariannu'r pwysau hyn i gyd. Felly mae'r gwaith o osod cyllideb fantoledig ar gyfer 2025/26 yn dal yn gofyn am gyfuniad o arbedion a chynnydd yn Nhreth y Cyngor.

4.3.2 Fel sydd wedi'i adrodd yn barod, y dull a nodir yn y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig i osod cyllidebau mantoledig dros y blynyddoedd nesaf yw'r angen i ganfod arbedion a buddsoddi mewn prosiectau trawsnewidiol. I gyflawni arbedion yn 2025/26 mae canran targed wedi'i gyhoeddi i bob gwasanaeth ac mae gwasanaethau wedi bod yn gweithio tuag at gyrraedd eu targed ochr yn ochr â chydbwysu'r effaith ar ddarpariaethau, y mae llawer ohonynt yn statudol. Cafodd arbedion arfaethedig o £4 miliwn eu cynnwys mewn adroddiad i'r Cyngor fis Tachwedd 2024, wedi'u datblygu'n drylwyr gan Aelodau Arweiniol a Phenaethiaid Gwasanaeth. Mae gwaith yn mynd rhagddo i ddarparu arbedion

pellach ar gyfer gosod cyllideb 2025/26, a bydd y rhain yn cael eu hystyried gan y Cabinet a'r Cyngor fis Chwefror 2025.

4.4 Sylwadau ac adborth ar adolygiadau'r Strategaeth a'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig gan bwyllgorau eraill

4.4.1 Cafodd trydydd adroddiad ar y Strategaeth/Cynllun Ariannol Tymor Canolig ei ystyried gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio fis Rhagfyr 2024. Dyma'r adborth a ddarparwyd i'r Cabinet:

- Ystyried cyflwyno dewis amgen i fantoli'r gyllideb o fewn y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig, yn gyfan gwbl drwy gynyddu Treth y Cyngor, gan adlewyrchu'r pwerau gwahanol sydd ar gael i gynghorau Cymru o gymharu â rhai Lloegr lle ceir cap ar Dreth y Cyngor. Roedd y pwyllgor yn sylweddoli bod yr opsiwn hwn yn un annymunol yn wleidyddol oherwydd yr effaith ar breswylwyr ond roedd yn credu ei fod yn bwysig i Aelodau ddeall yr holl opsiynau sydd ar gael iddynt a risgiau a manteision pob opsiwn
- Canolbwyntio ar ddarparu gwasanaethau statudol a chael dealltwriaeth glir o beth ydynt cyn gosod cyllidebau
- Mae'r Cyngor yn parhau i wneud popeth o fewn ei allu i roi gwybod i breswylwyr am y dewisiadau sy'n rhaid i'r Cyngor eu gwneud a goblygiadau'r dewisiadau hynny

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae rheoli cyllidebau'r Cyngor yn effeithiol a chyflawni'r strategaeth gyllidebol y cytunwyd arni yn gosod y sail ar gyfer gweithgarwch ym mhob maes. Mae'r cynigion hyn yn cynnwys dyraniadau i ddal i gefnogi blaenoriaethau corfforaethol a gwasanaeth.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Fel y nodir yn yr adroddiad.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Aseiad o Effaith ar Les?

7.1. Cwblhawyd Aseiad o Effaith ar Les ar gyfer pob cynnig arbedion mawr wrth osod cyllideb 2024/25. Cafodd pob aseiad ei goladu a'i adolygu gan swyddogion cynllunio strategol a pherfformiad. Gwnaed hyn i amlygu unrhyw themâu a phatrymau sy'n dod i'r amlwg ac er mwyn rhoi diweddariadau rheolaidd ar yr effaith gyfanredol mewn perthynas â phob un o'r nodau lles. Byddai hyn hefyd yn dangos a oedd yr arbedion yn effeithio'n anghymesur ar unrhyw grŵp gwarchoddedig penodol. Cafodd y rhain eu coladu i ffurfio Aseiad cyffredinol o Effaith ar Les ar yr holl fesurau ynghlwm â gostyngiadau i'r gyllideb. Diweddarwyd hyn trwy gydol 2024/25.

7.2. Rhoddir proses debyg ar waith wrth osod cyllideb 2025/26.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Yn ogystal â'r adroddiadau rheolaidd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a'r Pwyllgor Craffu Perfformiad, cafodd proses y gyllideb ei hystyried gan y Tîm Arwain Strategol, yng nghyfarfodydd Briffio'r Cabinet, gan Arweinwyr Grŵp ac yng nghyfarfodydd Briffio'r Cyngor. Mae'r Fforwm Cyllideb Ysgolion wedi'i gynnwys yn y cynigion drwy gydol y flwyddyn. Ymgynghorwyd ag Undebau Llafur drwy'r Cydbwyllgor Ymgynghorol Lleol.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Mae'r Cyngor, ynghyd â phob cyngor arall yng Nghymru, yn wynebu heriau ariannol digynsail. Nod Strategaeth a Chynllun Ariannol Tymor Canolig y Cyngor, sydd wedi bod yn destun adroddiadau rheolaidd i wahanol bwyllgorau, yw sicrhau bod y Cyngor yn gosod cyllidebau mantoledig yn y dyfodol. Bydd nodi manylion a goblygiadau setliad dros dro Llywodraeth Cymru yn yr adroddiad hwn o gymorth i sicrhau bod y Cyngor yn meddu ar wybodaeth gyflawn ac yn barod i osod cyllideb yn ystod y cyfnod heriol hwn.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Mae'r broses gyllidebol ynddi ei hun yn ddull o reoli risg, gyda'r nod o lunio cynigion ar gyfer y gyllideb, eu hasesu a chytuno arnynt mewn ffordd drefnus a phrydlon. Byddai

peidio â chytuno ar y cynigion hyn heb gynnig cynigion posib' eraill yn golygu risg na fyddai cyllideb fantoledig ar gyfer 2024/25.

10.2 Bydd dadansoddiad manwl o'r risgiau a'r camau i leihau'r risgiau hynny yn cael ei ddarparu yn yr adroddiad olaf ar y gyllideb i'r Cabinet fis Chwefror 2025.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

Dan Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol 1972, mae'n ofynnol i awdurdodau lleol wneud trefniadau i weinyddu eu materion ariannol yn briodol.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod	21 Ionawr 2025
Aelod / Swyddog Arweiniol	Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol / Pennaeth Cyllid ac Archwilio
Awdur yr adroddiad	Pennaeth Cyllid ac Archwilio
Teitl	Dyraniadau Bloc Cyfalaf yng Nghynllun Cyfalaf 2025/26.

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Dyraniadau Bloc Cyfalaf i'w cynnwys yng Nghynllun Cyfalaf 2025/26.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Rôl y Grŵp Craffu Cyfalaf (GCC) yw darparu adolygiad annibynnol o bob cynnig achos busnes ar gyfer buddsoddiad cyfalaf, ar wahân i gynlluniau dan £0.250 miliwn a gaiff eu hariannu'n gyfan gwbl gan gyllid grant allanol. Bu'r GCC yn ystyried y dyraniadau bloc ar gyfer 2025/26 a baratowyd gan bob gwasanaeth yn ei gyfarfod ar 29 Tachwedd, i baratoi ar gyfer pan fydd y Cyngor llawn yn ystyried y Cynllun Cyfalaf ar ddiwedd mis Ionawr 2025.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 Bod y Cabinet yn cymeradwyo'r egwyddorion ar gyfer cyllido cynlluniau cyfalaf fel y nodir yn yr adroddiad.
- 3.2 Bod y Cabinet yn cefnogi'r prosiectau a ddangosir yn Atodiad 2 i'w cynnwys yng Nghynllun Cyfalaf 2025/26, a'u hargymell i'r Cyngor llawn.

4. Manylion yr adroddiad

- 4.1 Mae Cynllun Cyfalaf y Cyngor yn cynnwys buddsoddi adnoddau sylweddol mewn ystod eang o asedau yn yr hirdymor i alluogi darparu gwasanaethau cyhoeddus. Mae'r asedau'n cynnwys adeiladau (megis ysgolion, gofod swyddfa a chartrefi gofal),

isadeiledd (megis priffyrdd a rhwydweithiau TG) ac asedau nad ydynt yn eiddo i'r Cyngor (megis gwaith i wella ac addasu cartrefi'r sector preifat).

- 4.2 Mae rhai cynlluniau cyfalaf yn rhai untro, yn golygu ailfodelu a / neu fuddsoddi yn y ffordd mae gwasanaethau yn cael eu darparu yn y dyfodol. Byddai enghreifftiau o gynlluniau diweddar yn cynnwys ein rhaglen adeiladu ysgolion, model gwastraff ac ailgylchu newydd, Archifau Gogledd Ddwyrain Cymru, etc. Mae cynlluniau cyfalaf eraill angen dyraniad bloc blynyddol o gyllid cyfalaf. Gall y rhain fod yn gynlluniau cyfalaf o natur statudol / rheoleiddio. Roedd enghreifftiau'n cynnwys darparu cefnogaeth i wella ac addasu cartrefi'r sector preifat (Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl), addasiadau i ysgolion ar gyfer plant oedd ag anableddau ac unrhyw waith oedd ei angen i gadw adeiladau ar agor trwy fodloni gofynion lechyd a Diogelwch. Mae cynlluniau cyfalaf hefyd sy'n cynnal, gwella neu'n ymestyn bywyd economaidd yr asedau oedd yn cael eu cadw ac isadeiledd a ddefnyddiwn i ddarparu gwasanaethau. Enghreifftiau o feysydd gwasanaeth sydd wedi eu cynnwys yw ysgolion, priffyrdd ac eiddo eraill etc.
- 4.3 Mae'r Cyngor yn cael adnoddau cyfalaf cyfyngedig gan Lywodraeth Cymru i gefnogi blaenoriaethau, anghenion a rhwymedigaethau'r Cyngor; fodd bynnag, mae ganddo rym i ariannu cynlluniau cyfalaf drwy fenthycia, ond rhywbeth dros dro yw hyn ac yn y pen draw, mae costau ac ad-daliadau unrhyw fenthyciad yn dod o gyllideb refeniw'r Cyngor. Rhaid i gynlluniau sy'n cael eu hariannu trwy fenthycia gael eu hystyried yn ofalus oherwydd yr effeithiau hirdymor ar gyllideb refeniw'r Cyngor.
- 4.4 Wrth osod y cyllidebau refeniw a chyfalaf ar gyfer 2024/25, bu i'r Cyngor gydnabod yr angen i gyfyngu effaith y cynllun cyfalaf ar y gyllideb refeniw a chymeradwywyd y dull a'r egwyddorion canlynol wrth bennu cymorth ar gyfer prosiectau cyfalaf:
- Y Cyngor i weithio tuag at roi cap ar y dyraniadau bloc at lefel y cyllid cyfalaf gan Lywodraeth Cymru.
  - Materion lechyd a Diogelwch brys i'w blaenoriaethu.
  - Ystyriaeth o gynlluniau Buddsoddi i Arbed ble mae'r budd yn gostwng pwysau refeniw yn y tymor byr a/neu ganolig.
  - Derbyniadau cyfalaf neu oedi i brosiectau eraill fydd yr unig ffynhonnell gyllid fydd ar gael ar gyfer 2024/25 a 2025/26.
  - Cynlluniau a Ariennir trwy Grantiau – mwy o ddibyniaeth ar ddefnyddio cyllid grant mor effeithiol ag sy'n bosibl. Cynlluniau a ariennir yn gyfan gwbl gan grantiau

fyddai'r dewis a ffefrir yn amlwg, ond cydnabyddir y bydd gofyn am arian cyfatebol weithiau.

- 4.5 Wrth osod Cynllun Cyfalaf 2025/26 yng nghyfarfodydd Gorffennaf a Thachwedd, bu i'r Grŵp Craffu Cyfalaf ystyried sut i ehangu'r egwyddorion eang a ddatblygwyd yn 2024/25. Bu iddynt ganolbwyntio ar ostwng y dyraniadau bloc tuag at y lefel o gyllid cyfalaf a gafwyd gan Lywodraeth Cymru, a dybiwyd a fyddai'r un fath â chyllid 2024/25 (£6.185 miliwn).
- 4.6 Bu i wasanaethau gyflwyno sut y bydd y dyraniadau'n cael eu gwario yn 2025/26 a rhoddwyd asesiad o effaith a risg unrhyw ostyngiad mewn cyllid ar gyfer ystyriaeth a chraffu gan Aelodau. Roedd yr adolygiad hwn angen mewnbwn gan bob gwasanaeth, o ran eu lefel flynyddol o angen, a mewnbwn gan y Cabinet, y Grŵp Craffu Cyfalaf ac Aelodau'r meinciau cefn am eu blaenoriaethau. Bu i fforddiadwyedd a chysylltiadau â Chynllun y Cyngor arwain y trafodaethau a'r canlyniadau hynny. Cyfanswm y dyraniadau bloc ar gyfer 2025/26 a gefnogwyd gan GCC yn ei gyfarfod mis Tachwedd yw £7.227 miliwn (yn is na'r £8.362 miliwn yn 2024/25). Mae naratif i gefnogi argymhellion y Grŵp Craffu Cyfalaf wedi'i gynnwys fel Atodiad 1.
- 4.7 Mae Atodiad 2 yn dangos y dyraniadau bloc arfaethedig ac mae'r ffynhonnell gyllid a argymhellir ar gyfer pob un wedi'i hamlygu yn y golofn briodol. Mae'r blociau arfaethedig yn 2025/26, er yn is na 2024/25, dal angen £1.542 miliwn i'w ariannu o dderbyniadau cyfalaf, cronfeydd wrth gefn ac i raddau llawer llai benthyca darbodus. Mae'r pwyntiau canlynol wedi eu hystyried:
- Natur statudol rhai cynlluniau, er enghraifft y Grant Cyfleusterau i'r Anabl
  - Gallai canlyniadau refeniw i rai cynlluniau, er enghraifft gostwng y dyraniad ar gyfer mân addasiadau, offer cymunedol a theleofal arwain at becynnau o ofal cymdeithasol yn cael eu comisiynu.
  - Peidio â dyrannu mwy o gyllid yn 2025/26 i ddyraniadau bloc sydd â rhywfaint o lithriad o flynyddoedd blaenorol ac ystyried un flwyddyn ar y tro i'r dyraniadau bloc hynny i wario'r cyllid sydd ganddynt eisoes. Mae hyn yn annhebygol o fod yn gynaliadwy wrth fynd i 2026/27.
  - Dyrannu llai i rai o'r dyraniadau bloc mwyaf ar gyfer eiddo a phrifyrdd wrth gydnabod y gellir gohirio rhywfaint o wariant ar gyfer y dyfodol. Fodd bynnag, dylid nodi, mewn termau real, bod dyraniadau wedi eu gostwng yn effeithiol am nifer o

flynnyddoedd oherwydd cynnydd uwch na chwyddiant i gostau adeiladu etc., ac mae gwaith angenrheidiol nawr yn pentyrru.

- 4.8 Yn Rhagfyr, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y cyllid cyfalaf oedd ar gael yn Setliad Dros Dro Llywodraeth Cymru. Dyraniad Sir Ddinbych ar gyfer 2025/26 yw £6.945 miliwn, mae hyn £0.760 miliwn yn uwch na'r lefel cyllid tybiedig uchod. Dangosir y cyllid ychwanegol hwn yn Atodiad 1 fel arian at raid ychwanegol am y tro, wrth i ni aros am fwy o wybodaeth gan LIC ar grantiau cyfalaf sydd ar gael yn 2025/26 a fydd o gymorth wrth bennu sut i ddyrannu'r cyllid ychwanegol.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae prosiectau wedi'u hadolygu i sicrhau eu bod yn cyflawni amcanion corfforaethol y Cyngor.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Goblygiadau o ran cost

Mae costau'r cynlluniau wedi'u dangos yn Atodiad 2.

6.2 Goblygiadau Staffio/TGCh/Ilety

Mae'n ofynnol llenwi ffurflen Achos Busnes ar gyfer pob prosiect newydd a bydd y Grŵp Craffu Cyfalaf yn trafod unrhyw oblygiadau penodol yn ystod y cam hwnnw.

6.3 Asesiad o Effaith ar Newid Hinsawdd – Lliniaru ac Addasu

Mae prosiectau cyfalaf newydd yn destun craffu gan y Grŵp Craffu Cyfalaf. Bydd pob achos busnes yn dangos, lle bo'n briodol, allyriadau tunelli carbon cyn ac ar ôl prosiect, gan nodi a yw'r prosiect yn cynyddu, lleihau neu ddim yn cael effaith ar allyriadau carbon. Yn ogystal, mae angen sicrhau bod prosiectau cyfalaf newydd yn ddiogel ar gyfer y dyfodol ac yn gallu addasu i newid yn yr hinsawdd.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Cwblhawyd Asesiad o Effaith llawn ar gyfer pob cais cyfalaf a adolygwyd gan y Grŵp Craffu Cyfalaf. Mae copi o bob Asesiad Lles unigol ar gael yn llyfrgell yr aelodau ar system Modern.gov.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Fe gymeradwyodd Penaethiaid Gwasanaeth gyflwyno'r ceisiadau, a chawsant eu hadolygu gan y Grŵp Craffu Cyfalaf yn dilyn hynny. Os cânt eu cymeradwyo gan y Cabinet, bydd y cynigion hyn yn ffurfio rhan o'r Gyllideb Gyfalaf lawn a fydd yn mynd o flaen y Cyngor i gael ei chymeradwyo ar 28 Ionawr.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Ar hyn o bryd, ffigur y Gyllideb Cyllid Cyfalaf yw £20.534 miliwn (2024/25) sy'n cyfateb i tua 7.6% o'n cyllideb refeniw net. Mae'n bwysig bod pob agwedd ar y gyllideb yn cyfrannu at sicrhau bod y Cyngor yn aros yn ariannol gynaliadwy dros y cyfnod anodd iawn sydd i ddod. Mae Aelodau wedi awgrymu bod y Cyngor yn ystyried lleihad o ran y rhaglen gyfalaf fel rhan o waith cyffredinol i osod cyllidebau cytbwys yn y dyfodol. Mae angen rhoi ystyriaeth i hyn ochr yn ochr â'r gofyniad i'r Cyngor barhau i fuddsoddi'n briodol yn ei asedau. Gall peidio â gwneud hynny achosi costau mwy sylweddol yn y tymor hir.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Risgiau posibl yw cynlluniau'n methu â gwneud cynnydd, colli grant ac amhariad ar wasanaethau. Byddai cyflwr asedau yn parhau i ddirywio pe na bai unrhyw fuddsoddiad yn cael ei wneud, a gallai hynny arwain at golli gwasanaethau pwysig.

10.2 Nid oes unrhyw brosiect cyfalaf heb risg. Fodd bynnag, mae'r Grŵp Craffu Cyfalaf yn adolygu'r holl gynlluniau sydd hefyd yn cael eu monitro a'u hadrodd yn barhaus.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

O dan Adran 151 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, mae'n ofynnol i Awdurdodau Lleol wneud trefniadau i weinyddu eu materion ariannol yn briodol.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Argymhellion y Grŵp Craffu Cyfalaf – Cynllun Cyfalaf 2025/26

Mae aelodaeth y Grŵp Craffu Cyfalaf fel a ganlyn:

- Aelod Cabinet – Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol (Cadeirydd)
- Aelod Cabinet – Arweinydd y Cyngor ac Aelod Arweiniol Twf Economaidd a Threchu Amddifadedd
- Aelod Cabinet - Dirprwy Arweinydd ac Aelod Arweiniol Polisi, Cydraddoldeb a Strategaeth Gorfforaethol
- Cynrychiolydd o bob Pwyllgor Craffu
- Prif Weithredwr
- Cyfarwyddwr Corfforaethol – Llywodraethu a Busnes
- Pennaeth Cyllid (A. 151) ac Archwilio
- Landlord y Sir

Argymhellion

Adolygwyd y dyraniadau bloc ar gyfer 2025/26 gan y Grŵp Craffu Cyfalaf ar 29 Tachwedd 2024. Cyfanswm y ceisiadau a gyflwynwyd i'r Grŵp Craffu Cyfalaf oedd £7,227k, ynghyd â swm wrth gefn arfaethedig cychwynnol o £500 mil. Y cyllid cyfalaf y tybiwyd ei fod ar gael yn setliad dros dro LIC ar gyfer 2025/26 oedd £6.185 miliwn, gan adael gwahaniaeth o £1.542 miliwn i'w ariannu o dderbyniadau cyfalaf, cronfeydd wrth gefn a benthyca darbodus. Gofynnwyd i wasanaethau ddarparu achos busnes i gefnogi eu ceisiadau. Cyflwynwyd pob cais gyda chymeradwyaeth y Pennaeth Gwasanaeth perthnasol.

Ceir manylion am y dyraniadau arfaethedig yn Atodiad 2 ac mae crynodeb ohonynt fel a ganlyn:

- Mae dyraniad o £240,000 yn cael ei argymhell ar gyfer Mân Addasiadau, Offer Cymunedol a Theleofal. Targedir y cyllid hwn at alluogi'r henoed a phobl anabl i aros yn eu cartrefi eu hunain.
- Y bwriad yw dyrannu £1.5 miliwn i gefnogi Cymorth Tai Sector Preifat. Bydd yr arian yn cael ei ddefnyddio yn bennaf ar ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl.
- Mae cynigion cyfalaf cynnal a chadw ysgolion ac adeiladau nad ydynt yn ysgolion yn cynnwys darpariaeth ar gyfer gwaith cynnal a chadw hanfodol fel cael gwared ar asbestos, gwaith asesu risg tân, cydraddoldeb ac ati. Argymhellir bod £1.25 miliwn yn cael ei ddyrannu ar gyfer gwaith cynnal a chadw cyfalaf ysgolion. Bwriedir hefyd dyrannu £1.0 miliwn i waith cynnal a chadw cyfalaf adeiladau nad ydynt yn ysgolion. Argymhellir ymhellach bod y Penaethiaid Gwasanaeth priodol yn pennu union ddyraniadau i'r gwaith penodol sydd eu hangen, yn nhrefn blaenoriaeth.

- Cynigir dyrannu £2.0 filiwn tuag at Gynnal a Chadw Priffyrdd a £337 mil o ddyraniad ar gyfer pontydd a strwythurau a hawliau tramwy cyhoeddus. Hefyd wedi'i gynnwys o fewn yr argymhelliad hwn mae £400 mil pellach ar gyfer atgyweirio strwythurau pont. Dyma nawfed flwyddyn Project Ôl-Groniad Strwythur Priffyrdd deng mlynedd.
- Argymhellir dyraniad o £250 mil ar gyfer gosod colofnau goleuo newydd yn lle'r rhai nad ydynt yn strwythurol ddiogel. Dyma drydedd flwyddyn rhaglen chwe blynedd.
- Y bwriad yw dyrannu £250,000 o'r rhaglen dreigl pedair blynedd £1 miliwn i ariannu'r gwaith blynyddol o adnewyddu bwrdd gwaith a nifer o brosiectau eraill er mwyn cynnal isadeiledd TGCh y Cyngor. Caiff Blwyddyn 3 i 4 eu hadolygu yn 2025/26.
- Mae'r Grŵp Craffu Cyfalaf yn argymhell cynnal y dyraniad a neilltuwyd ar gyfer unrhyw argyfyngau annisgwyl, sef £500 mil, yn unol â 2024/25.

Ceisiadau Cyfalaf 2025/26 - Dyraniadau Bloc Arfaethedig

ATODIAD 2

Cyf Asesiad o'r Effaith ar Les	Enw'r Prosiect	Pennaeth Gwasanaeth	Gofyniad Cynllun Cyfalaf 2025/26 £000	Ffynhonnell cyllid					Disgrifiad Byr
				Derbyniadau Cyfalaf £000	Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd £000	Benthyca Darbodus £000	Arian Cyfalaf Cyffredinol £000	CYFANSWM 2025/26 £000	
G01	Mân Addasiadau; Cyfarpar Cymunedol, Teleofal	Ann Lloyd	240				240	240	Mân Addasiadau a Chyfarpar
G02	Cymorth Tai Sector Preifat	Liz Grieve	1,500	300			1,200	1,500	Gwaith Gwella Tai i Anheddau Sector Preifat
G03	Gwaith Cynnal a Chadw Cyfalaf Ysgolion	Helen Vaughan-Evans	1,250	242	500		508	1,250	Gwaith ar amrywiaeth o ffrydiau gwaith mewn ysgolion
G04	Gwaith Cynnal a Chadw Cyfalaf Adeiladau Cyhoeddus nad ydynt yn Ysgolion	Helen Vaughan-Evans	1,000				1,000	1,000	Gwaith ar amrywiaeth o ffrydiau gwaith ar gyfer Adeiladau Cyhoeddus
G05/G06/G07	Gwaith priffyrdd	Paul Jackson	2,737				2,737	2,737	Gwelliannau i ffyrdd a phontydd Amddiffyn yr Arfordir
G08	Goleuadau stryd	Paul Jackson	250	250				250	Blwyddyn 3 o raglen dreigl 6 mlynedd i osod colofnau goleuadau newydd
G09	Prosiectau Isadeiledd Bwrdd Gwaith a TGCh	Helen Vaughan-Evans	250			250		250	Rhaglen dreigl 4 blynedd £1 miliwn
	Cronfa Gyfalaf Wrth Gefn		500				500	500	£500k fel a gytunwyd yn Grŵp Craffu Cyfalaf yn unol â blynyddoedd blaenorol.
	Cronfa Gyfalaf Wrth Gefn		760				760	760	£760,000 o arian cyfalaf cyffredinol yn ychwanegol wedi ei ddyfarnu yn setliad dros dro LIC Rhagfyr 2024 (ni wyddir pryd y bu i'r GCC gwrdd yn Nhachwedd).
	CYFANSYMIAU		8,487	792	500	250	6,945	8,487	

Tudalen 81

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag

Adroddiad i'r	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod	21 Ionawr 2025
Aelod / Swyddog Arweiniol	Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol / Pennaeth Cyllid ac Archwilio
Awdur yr adroddiad	Prif Gyfrifydd (Dirprwy Swyddog Adran 151)
Teitl	Adroddiad Cyllid (Rhagfyr 2024/25)

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn rhoi manylion am gyllideb refeniw ac arbedion y Cyngor fel y'u cytunwyd ar gyfer 2024/25.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 Mae'r adroddiad yn rhoi diweddariad ar sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor ac yn cadarnhau'r cyllidebau gwasanaeth y cytunwyd arnynt ar gyfer 2024/25.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Bod yr Aelodau'n nodi'r cyllidebau a osodwyd ar gyfer 2024/25 a chynnydd yn seiliedig ar y strategaeth y cytunwyd arni.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Cyllideb refeniw net y Cyngor yw £271.021 miliwn (£250.793 miliwn yn 23/24) fel y gwelir yn Atodiad 1. Rhagwelir y bydd tanwariant o £3.924 miliwn (tanwariant o £4.285 miliwn fis diwethaf) ar gyllidebau gwasanaethau a chorfforaethol. Mae'r symudiad o £361,000 yn ymwneud yn bennaf â chost uwch cludiant i'r ysgol a gofal cymdeithasol i blant sy'n cael ei wrthbwysu gan bwysau'r mis hwn gan Ofal Cymdeithasol i Oedolion. Mae mwy o fanylion wedi'u nodi yn Adran 6 ac Atodiad 2.

4.2 Wrth osod y gyllideb ar gyfer 2024/25 roedd y Cyngor yn wynebu pwysau costau o £24.6 miliwn o ganlyniad i gynnydd chwyddiannol megis cyflogau a chynnydd yn y galw am, a chostau darparu gofal cymdeithasol. Roedd y cynnydd yng nghyllid Llywodraeth Cymru ac yn lefel Treth y Cyngor yn golygu bod rhaid i wasanaethau ddod o hyd i arbedion ariannol ac effeithlonrwydd gwerth £10.384 miliwn yng nghyllideb 2024/25, fel y dangosir isod:

- **Cynigion ar gyfer gwneud Arbedion Sylweddol** - Prosiectau gwneud arbedion ar raddfa fawr (£2.388 miliwn)
- **Arbedion heb fod yn strategol** – Arbedion effeithlonrwydd gweithredol/arbedion ar raddfa lai o fewn maes cyfrifoldeb dirprwyedig Pennaeth Gwasanaeth mewn ymgynghoriad ag Aelodau Arweiniol (£5.296 miliwn).
- Cafodd yr **Ysgolion** gyllid ar gyfer yr holl bwysau chwyddiannol yn cynnwys dyfarniadau cyflog, cyfraniadau pensiwn ac ynni, a chynnydd ar gyfer demograffeg. O ystyried maint yr heriau, gofynnwyd i'r ysgolion ddod o hyd i arbedion o 3% (£2.7 miliwn). Y sefyllfa net oedd cynnydd o £4.916 miliwn (5.82%).

4.3 **Monitro Cyflawni Arbedion** - mae diweddariad ar gynnydd wrth gyflawni'r arbedion yn Atodiad 3. Mae dau o'r prif gynigion o ran arbedion a 70% o'r arbedion nad ydynt yn rhai strategol wedi cael eu cyflawni. Oherwydd amseriad eu rhoi ar waith, ni fydd rhai cynigion yn gwireddu arbediad blwyddyn lawn yn 2024/25 ac mae'r pwysau hyn yn ystod y flwyddyn yn cael eu monitro gyda chyllideb y gwasanaeth.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae rheoli cyllidebau'r Cyngor yn effeithiol a chyflawni'r strategaeth gyllidebol y cytunwyd arni yn gosod y sail ar gyfer gweithgarwch ym mhob maes. Mae cyllideb 2024/25 yn cynnwys dyraniadau i ddal i gefnogi blaenoriaethau corfforaethol a gwasanaeth.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Ceir gwybodaeth fanwl am bwysau a risgiau gôr a than wario i wahanol wasanaethau yn Atodiad 2, ond dylid nodi'r materion canlynol hefyd:

6.1 **Addysg a Gwasanaethau Plant** – Y rhagdybiaeth alldro presennol yw gorwariant o £2.063 miliwn (£1.956 miliwn o'r blaen). Bu i'r pwysau yng Ngofal Cymdeithasol i Blant

(£1.631 miliwn) gynyddu £88,000 y mis hwn oherwydd cost lleoliadau newydd. Bu i'r gorwariant yn y gwasanaethau Addysg (£432,000) gynyddu £19,000 y mis hwn, yn ymwneud â phwysau yn anghenion dysgu ychwanegol a phecynnau addysg mewn lleoliadau y tu allan i'r sir.

6.2 Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol - y sefyllfa derfynol a ragwelir ar hyn o bryd ar gyfer y gwasanaeth cyfan yw gorwariant o £1.124 miliwn (dim newid ers mis diwethaf). Er nad yw'r gorwariant cyffredinol wedi newid y mis hwn, mae arbedion a gyflawnwyd o adolygiadau gwasanaeth wedi eu gwrthbwysu gan bwysau eraill o fewn y gwasanaeth. Mae'r gorwariant yn ymwneud yn bennaf â phwysau ar y gyllideb cynnal a chadw dros y gaeaf a pheidio â chyflawni arbedion blwyddyn lawn o'r cynigion cyllideb.

6.3 Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Chefn Gwlad - amcanestyniad y gyllideb yw gorwariant o £680,000 oherwydd diffyg incwm maes parcio (£236,000), cynnydd yng nghostau contractau cludiant i'r ysgol (£431,000) a phwysau ar draws y gwasanaeth (£13,000). Mae pwysau uwch ar gyfer y gwasanaeth cludiant i'r ysgol wedi bod yn risg uchel trwy gydol y flwyddyn ac mae'r gorwariant yn seiliedig ar y contractau cludiant presennol. Mae risg yn parhau ar gyfer pwysau pellach o ganlyniad i ofynion llwybrau cludiant brys neu newydd yn ystod gweddill y tymor ysgol hwn.

6.3 Gofal Cymdeithasol i Oedolion a Digartrefedd – Y sefyllfa derfynol bresennol a ragwelir yw tanwariant o £800,000 (tanwariant o £578,000 yn flaenorol). Mae'r symudiad y mis hwn o £222,000 yn ymwneud â llai o bwysau o fewn gwasanaethau Gofal Cymdeithasol i Oedolion oherwydd y cynnydd da a wnaed wrth weithredu'r cynigion arbed sydd o gymorth wrth liniaru'r pwysau cyffredinol. Mae cyfanswm y tanwariant mewn Digartrefedd (-£1.3 miliwn) oherwydd llai o leoliadau llety dros dro brys wedi ei ddebydu gan gyfanswm gorwariant mewn Gofal Cymdeithasol i Oedolion (£500,000) oherwydd pwysau ar draws gwasanaethau pobl hŷn, gwasanaethau iechyd meddwl, anabledau cymhleth a byw yn y gymuned.

6.4 Cyllidebau Corfforaethol - Disgwylir y bydd y gyllideb yn tanwario o £7.128 miliwn (dim newid ers mis diwethaf) oherwydd dyfarniad grant yn ystod y flwyddyn a gafwyd gan Lywodraeth Cymru (LIC) (£3.868 miliwn) a rhyddhau cyllidebau wrth gefn ar gyfer costau pensiwn (£500,000), ynni (£1 miliwn), a'r adolygiad cyflog a graddfeydd (£1.76 miliwn) a ryddhawyd oherwydd oediadau yn y broses yn genedlaethol. Mae'r arian grant gan LIC i gefnogi pwysau tâl yn ystod y flwyddyn a chost y cynnydd yng nghyfraniadau pensiwn

athrawon; roedd costau'r ddau yn ffurfio rhan o'r pwysau wrth osod cyllideb 2024/25. Er roedd disgwyl rhywfaint o gyllid ar gyfer cyfraniad pensiwn athrawon, roedd y swm yn ansicr. Bu i LIC ryddhau'r cyllid hwn yn dilyn ei gyllideb atodol, gan adlewyrchu effaith cyllideb Llywodraeth y DU (Hydref 2024), ar gyllideb Cymru.

6.5 Ysgolion – Roedd y gyllideb a gymeradwyodd y Cyngor ar gyfer 2024/25 yn cynnwys cyfanswm buddsoddiad ychwanegol net o £4.9 miliwn yng nghyllidebau dirprwyedig ysgolion (heb gynnwys cynnydd mewn grantiau Llywodraeth Cymru). Mae balansau ysgolion a gariwyd ymlaen i 2024/25 o £3.681 miliwn yn isel o'i gymharu â blynyddoedd diwethaf. Mae ysgolion yn rhagweld gostyngiad i'w balansau o £6.185 miliwn gan arwain at falans debyd net o £2.504 miliwn yn cael ei gario ymlaen i 2025/26. Rhagwelir y bydd gan y gyllideb di-dirprwyedig orwariant o £432,000 oherwydd pwysau o fewn anghenion dysgu ychwanegol a phecynnau addysg mewn lleoliadau y tu allan i'r sir.

6.6 Y Cyfrif Refeniw Tai (CRT) Rhagwelir y bydd balansau refeniw'r CRT a gariwyd ymlaen i 2024/25, sef £1.180 miliwn, yn gostwng o £420,000 i £760,000 erbyn diwedd y flwyddyn. Mae'r symudiad hwn yn ymwneud â gostyngiad mewn incwm rhenti a chynnydd mewn cyfraniad refeniw i raglen gyfalaf y CRT, a gaiff ei wrthbwysu gan ffioedd dyledion amcangyfrifedig is. Mae cyllideb gyfalaf y Cyfrif Refeniw Tai o £20 miliwn yn cael ei rhannu'n bennaf rhwng gwelliannau wedi'u cynllunio i'r stoc dai bresennol (£14 miliwn) a chaffaeliadau a datblygiadau tai newydd (£6 miliwn).

6.7 Rheoli'r Trysorlys – Ddiwedd mis Rhagfyr, roedd cyfanswm benthyca'r Cyngor yn £318.123 miliwn ar gyfradd llog gyfartalog o 4.47%. Roedd y balansau buddsoddi'n £4.4 miliwn ar gyfradd llog gyfartalog o 4.62%.

6.8 Mae crynodeb o **Gynllun Cyfalaf** y Cyngor i'w weld yn Atodiad 4. Cymeradwywyd Cynllun Cyfalaf gwerth £81.8 miliwn a'r gwariant hyd yma yw £37.7 miliwn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Aseiad o Effaith ar Les?

Cyflwynwyd Aseiad o Effaith ar Les (AEL) yn cwmpasu'r mesurau lleihau'r gyllideb gyfunol ac effaith y cynnydd yn Nhreth y Cyngor i'r Cyngor ar 30 Ionawr.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Yn ogystal â'r adroddiadau rheolaidd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, cafodd proses y gyllideb ei hystyried gan y Tîm Arwain Strategol, yng nghyfarfodydd Briffio'r Cabinet, gan Arweinwyr Grŵp ac yng nghyfarfodydd Briffio'r Cyngor. Mae'r Fforwm Cyllideb Ysgolion wedi'i gynnwys yn y cynigion drwy gydol y flwyddyn. Ymgynghorwyd ag Undebau Llafur drwy'r Cydbwyllgor Ymgynghorol Lleol.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Mae'r Cyngor, ynghyd â phob Cyngor arall yng Nghymru, yn wynebu heriau ariannol digynsail yn y tymor canolig. Mae'r pwysau yn y gwasanaeth cludiant i'r ysgol wedi bod yn risg hysbys trwy gydol y flwyddyn ac yn parhau yn risg gan y gallai'r costau gynyddu gydag unrhyw ofynion cludiant brys neu newydd ar gyfer gweddill y tymor ysgol. Mae meysydd risg uchel eraill yn cynnwys newidiadau i leoliadau preswyl o fewn Gwasanaethau Plant a lleoliadau Gofal Cymdeithasol i Oedolion. Gan ein bod wedi cynnwys costau pensiwn Athrawon a dyfarniad cyflog y Cydgyngor Cenedlaethol o fewn y pwysau ar gyfer gosod cyllideb 2024/25; bydd y dyfarniad grant a ryddhawyd gan Lywodraeth Cymru i adlewyrchu effeithiau digwyddiadau ariannol Llywodraeth y DU yn ategu at ein cronfeydd wrth gefn i helpu i hybu gwydnwch ariannol y Cyngor yn y tymor canolig. Bydd y pwysau sydd wedi'u cynnwys yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn cael eu hadolygu'n barhaus. Mae'r pwysau sy'n wynebu gwasanaethau yn parhau i fod yn bryder a bydd angen eu monitro'n agos gan y disgwylir y bydd risgiau a phwysau pellach yn y misoedd i ddod.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Wynebodd y Cyngor her ariannol sylweddol wrth osod ei gyllideb ar gyfer 2024/25 gan nad oedd ein cyllid yn cynyddu'n ddigonol i gadw i fyny â phwysau chwyddiannol parhaus, cynnydd yn y galw am wasanaethau a chymhlethdod yr angen amdanynt. Mae Strategaeth Ariannol Tymor Canolig y Cyngor yn ffurfio'r sail ar gyfer yr ymdriniaeth o ran rheoli'r risgiau hyn.

10.2 Mae risgiau o ran y capasiti o fewn y tîm Cyllid oherwydd datblygiad parhaus y system ariannol newydd, a gafodd ei roi ar waith ym mis Ebrill, gyda rhywfaint o swyddi

gwag yn y gwasanaeth. Wrth gyflwyno unrhyw system newydd bu rhywfaint o darfu o ganlyniad, gyda thimau yn gorfod gweithio i ganfod atebion i'r problemau hyn. Er mwyn lliniaru'r risg, mae'r tîm cyllid yn canolbwyntio ar feysydd risg uchel, i ddiweddarau'r Cabinet ar feysydd lle mae risg sylweddol o orwariant.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

Dan Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol 1972, mae'n ofynnol i awdurdodau lleol wneud trefniadau i weinyddu eu materion ariannol yn briodol.

Appendix 1

DENBIGHSHIRE COUNTY COUNCIL REVENUE BUDGET 2024/25

Dec-24	Net Budget	Budget 2024/25			Projected Outturn			Projected Variance				Variance
	2023/24	Expenditure	Income	Net	Expenditure	Income	Net	Expenditure	Income	Net	Net	Previous Report
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	%	£'000
Housing and Communities	2,822	3,143	-744	2,399	5,416	-2,935	2,481	2,273	-2,191	82	3.42%	82
Education and Children's Service	22,016	35,515	-11,572	23,943	36,337	-10,331	26,006	822	1,241	2,063	8.62%	1,956
Corporate Support: Performance, Digital, Assets	8,024	11,448	-3,830	7,618	11,530	-3,805	7,725	82	25	107	1.40%	74
Corporate Support: People	4,351	6,135	-1,929	4,206	6,027	-1,873	4,154	-108	56	-52	-1.24%	-52
Finance and Audit	3,200	5,279	-2,264	3,015	5,645	-2,630	3,015	366	-366	0	0.00%	0
Highways and Environmental Services	18,366	29,012	-10,334	18,678	33,442	-13,640	19,802	4,430	-3,306	1,124	6.02%	1,124
Planning, Public Protection and Countryside	12,150	19,210	-8,324	10,886	20,027	-8,461	11,566	817	-137	680	6.25%	237
Adult Social Care and Homelessness	52,397	82,037	-22,292	59,745	79,652	-20,707	58,945	-2,385	1,585	-800	-1.34%	-578
Leisure - Retained Budgets	3,402	3,434	0	3,434	3,434	0	3,434	0	0	0	0.00%	0
Total Services	126,728	195,213	-61,289	133,924	201,510	-64,382	137,128	6,297	-3,093	3,204	2.39%	2,843
Corporate	18,285	50,338	-29,272	21,066	43,210	-29,272	13,938	-7,128	0	-7,128	-33.84%	-7,128
Precepts & Levies	6,064	6,780	0	6,780	6,780	0	6,780	0	0	0	0.00%	0
Capital Financing	15,243	20,534	0	20,534	20,534	0	20,534	0	0	0	0.00%	0
Total Corporate	39,592	77,652	-29,272	48,380	70,524	-29,272	41,252	-7,128	0	-7,128	-14.73%	-7,128
Council Services & Corporate Budget	166,320	272,865	-90,561	182,304	272,034	-93,654	178,380	-831	-3,093	-3,924	-2.15%	-4,285
Schools & Non-delegated School Budgets	84,473	102,217	-13,500	88,717	108,402	-13,500	94,902	6,185	-0	6,185	6.97%	6,185
Total Council Budget	250,793	375,082	-104,061	271,021	380,436	-107,154	273,282	5,354	-3,093	2,261	0.83%	1,900
Housing Revenue Account	922	19,831	-19,770	61	20,034	-19,614	420	203	156	359		359

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag

Appendix 2 - Service Variance - Overspend and Underspend Risks Narrative

Service	Variance Last Month £000	Variance This Month £000	Change £000	Description
Housing and Communities	82	82	0	Budget overspend due to libraries saving proposal being implemented two months into the financial year and from pressures across the service including not achieving a full-year saving on some of the proposals.
Education and Children's Service	1,956	2,063	107	Budget pressure in Children's Social Care (£1.543m) mainly due to a significantly complex placement after budget was set, increased this month by £88k due to new placements. All placements have been costed to realistic timescales, however no allowance has been made for any new or changes to placements for this year. Budget pressure in Education services (£432k) due to education placements and additional learning needs increased by £19k this month.
Corporate Support: Performance, Digital, Assets	74	107	33	Pressures from non-achievement of full-year savings on the asset saving proposals
Corporate Support: People	-52	-52	0	Budget underspend from non-replacement of staff offsetting pressures within the budget from increased translation costs. Non-replacement of staff enables early-realisation of 25/26 savings.
Finance and Audit	0	0	0	Balanced budget projected, with costs of the implementation of the new finance system funded from the reserve.
Highways and Environmental Services	1,124	1,124	0	Budget overspend from not achieving full-year savings from the saving proposals and other pressures from across the service (£554k) and on winter maintenance (£570k) based on the level of costs incurred in 2023/24; the extent of the pressure from additional support to safeguard highways during severe weather conditions will become clearer during the winter months up to the year-end. Costs associated with the roll-out of the new waste collection model is netted off by a windfall payment (£1.2m) as a result of the refinancing of the North Wales Residual Waste Treatment Partnership contract.
Planning, Public Protection and Countryside	237	680	443	Budget pressure reflects a projected shortfall against the car parking and traffic income saving proposal for 2024/25 (£236k), pressures across the service (£13k) and increased costs of school transport (£431k). The movement this month relates mainly to increased cost of school transport contract costs. There continues to be risks, outside of the Council's control, in under-achieving income budgets for both planning and parking fees. The risks around the School Transport budget remains due to emergency and/or discretionary transport requirements throughout the school year.
Adult Social Care and Homelessness	-578	-800	-222	The £800k underspend is due to a budget underspend in Homelessness (-£1.3m) netted off by overspend in Adult Social Care services (£500k). The pressures in Adult Social Care relate to pressures from costs and demand for Complex Disabilities, Mental Health and Older People and Community living. The reduction this month of £222k relates to the good progress which is being made with implementing the saving proposals which helps to offset these pressures. A risk remains as new demand on the service may create a budget pressure where that increased demand also has more complex need requirements. The underspend in Homelessness (-£1.3m) (no change from last month), is due to a reduction in emergency temporary accommodation placements.
Leisure - Retained Budgets	0	0	0	Balanced budget projected
Corporate & Miscellaneous	-7,128	-7,128	0	Budget saving relates to Welsh Government grant towards the costs of the Teachers' pension costs and NJC pay pressures (£3.868m), release of contingencies with the savings achieved in 2023/24 projected to recur; pension costs (£500k) and energy (£1m) and a release of the contingency held for the pay and grading review (£1.76m) due to delays in the process nationally.
Precepts & Levies	0	0	0	Balanced budget projected
Capital Financing	0	0	0	The position on capital financing is very much related to progress on capital projects and variances do not fully crystallise until the final outturn is known.
Council Services & Corporate Budget	-4,285	-3,924	361	

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag

Major Savings Proposals 2024/25

Service: Title	Brief Description	Original Budget Saving £'000	OCTOBER CABINET EST. £000	Current Status	Current Update	JANUARY CABINET EST. £000
Childrens' Services: Fostering Care	Project to invest to save in the fostering service - aim to reduce reliance on external agencies and increase in house foster carers.	141	141	In Progress	Recruitment officer (grant funded) has seen an upturn in enquires; 2 general approvals made (target to year end is 5), 9 Connected Person Foster Carers approved. Monitoring analysis of savings/cost avoidance for these new carers ongoing. Project to improve the corporate offer to foster carers is ongoing.	141
PPP: Car Parking fees and project to review provision	Report detailing proposals went to Scrutiny in October - main aspect to review fees that has been delayed due to the pandemic.	700	478	In Progress	New charges implemented from the 4th of March. Saving achievement reduced due to delay in implementing some service changes (eg implementation of charging in some carparks) and a less than predicted increase in parking fees over the summer.	464
H&C: Review of Libraries Provision	Reduction in opening hours but keeping all libraries open.	360	300	In Progress	New model went live on 2 June as planned; part year savings to be achieved in 2024/25 (full-year savings in 2025/26) Total cost of redundancies = £79k	300
ASC&H: Social Care Packages	Review of adult social care packages.	416	470	Achieved	Revised practice guidance for adult services' packages of care implemented to support the right-sizing of care packages. Work has continued on reducing double-handed care packages to single and revised processes put in place to approve care fees.	470
ASC&H: Homelessness prevention	Homelessness Prevention Service - Rapid rehousing plan	421	421	Achieved	Homelessness activity has seen a reduction in numbers in emergency accommodation through targeted intervention.	421
CSSPDA: Asset Strategy	Review of all aspects of asset management. Revenue savings on a number of properties already agreed for disposal. Consideration to reduce office accommodation and possible alternative uses.	150	150	In Progress	Caledfryn has been decanted and is now empty. A certain level of savings being achieved already in reduced running cost. Sale of Caledfryn has been approved and negotiations continue at pace for the completion of the sale to happen by end of FY 2024/25. Only once sale had been completed will full £150k p/a saving be achieved.	150
HES: Public Conveniences	Project to review provision	200	-	Deferred	Consultation undertaken on the needs analysis and will inform an updated PC Strategy. The strategy will be consulted upon in due course, and a report to Cabinet in Spring. The delay to the needs analysis consultation due to the election period has meant a delay to the decision process and any potential savings deferred to 2025/26.	-
		2,388	1,960			1,946

Not reported as major project:

HES: Reduction to capital investment in highways	Highways capital budget is funded by prudential borrowing, by reducing the capital budget the associated costs of borrowing (revenue) also reduce.	150	Achieved
CSSPDA: Reduce net carbon zero and ecologically positive council 2030 pressure	During 2024/25 prioritise workstreams that reduce costs as well as carbon (buildings and fleet) at an investment level that enables the prudential borrowing costs in 2024/25 and 2025/26 for new projects initiated in 2024/25 to be funded from reserves held.	200	Achieved

Appendix 3: £3m Savings and Non-Strategic Savings 2024/25

Service	Category	OCTOBER CABINET EST. £000	Current Status	JANUARY CABINET EST. £000	Service Total £'000	Service Target (Budget Report) £'000	Shortfall / Over (-/+) £'000
Education & Childrens Service	Voluntary Exit Scheme	23	In Progress	23	309	309	0
	Insourcing of contracts	22	In Progress	22			
	Service Change	13	In Progress	13			
		82	Not Achieved or Replaced	82			
		170	Achieved	170			
Adult Social Care and Homelessness	Other	104	Review	104	427	427	0
	Service Review	20	In Progress	20			
	External Income Maximisation	36	In Progress	36			
		44	Not Achieved or Replaced	44			
		223	Achieved	223			
Corporate Support Services: Performance Digital and Assets	Technical Budget Reduction	60	In Progress	60	683	683	0
	Review of vacant posts	22	In Progress	22			
		0	Not Achieved or Replaced	0			
		601	Achieved	601			
Corporate Support Sevices: People	External Income Maximisation	20	In Progress	20	360	360	0
		42	Not Achieved or Replaced	42			
		298	Achieved	298			
Finance and Audit	Service Review	65	In Progress	65	407	407	0
	External Income Maximisation	150	In Progress	150			
		0	Not Achieved or Replaced	0			
		192	Achieved	192			
Capital and Corporate	Technical Budget Reduction	300	In Progress	300	928	928	0
		0	Not Achieved or Replaced	0			
		628	Achieved	628			
Housing and Communities		0	Not Achieved or Replaced	52	190	190	0
		138	Achieved	138			

Service	Category	OCTOBER CABINET EST. £000	Current Status	JANUARY CABINET EST. £000	Service Total £'000	Service Target (Budget Report) £'000	Shortfall / Over (-/+) £'000
Highways and Environment Service	Service Review	213	In Progress	213	1,157	1,157	0
	Service Review	-	Not Achieved	171			
	External Income Maximisation	100	In Progress	100			
	Voluntary Exit Scheme	-	Achieved	100			
	Review of vacant posts	-	Achieved	73			
	Service Review	60	In Progress	60			
		-	Not Achieved or Replaced	10			
		430	Achieved	430			
Planning, Public Protection and Countryside Services		0	Not Achieved or Replaced	0	835	835	0
		835	Achieved	835			

TOTALS

TOTALS

5,296

5,296

0

By Status	Jan Est and Target	%age
Achieved	3,688	69.6%
In Progress	1,104	20.8%
Shortfall / Not Achieved	400	7.6%
Review	104	2.0%
Total	5,296	100.0%

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Denbighshire County Council - Capital Plan 2023/24 - 2026/27
Position to end December 2024

	2023/24 OUTTURN POSITION £000s	2024/25 ORIGINAL ESTIMATE £000s	2024/25 LATEST ESTIMATE £000s	2025/26 LATEST ESTIMATE £000s	2026/27 LATEST ESTIMATE £000s
<u>Capital Expenditure</u>					
Total Estimated Payments - Other	30,859	27,361	37,156	17,512	5,022
Total Estimated Payments - Major Projects:					
Housing Improvement Grants	1,693	1,500	1,725	0	0
Highways Maintenance	4,366	3,217	3,329	0	0
Central Prestatyn Coastal Defence Scheme	10,741	9,199	8,144	6,713	0
Central Rhyl Coastal Defence Scheme	28,270	24,340	26,161	10,969	0
Waste Service Remodelling	6,932	0	4,982	0	0
Contingency		171	334		
Total	82,861	65,788	81,831	35,194	5,022
<u>Capital Financing</u>					
External Funding	23,349	22,230	31,164	12,678	2,442
Receipts and Reserves	3,715	738	2,755	893	778
Prudential Borrowing	55,797	42,820	47,912	21,623	1,802
Unallocated Funding	0	0	0	0	0
Total Capital Financing	82,861	65,788	81,831	35,194	5,022

Note: 2024/25 Original Estimate is the position as approved by Council on 27 February 2024

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag

Cynllun Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Pwrpas yr Adroddiad	Angen penderfyniad (oes / nac oes)	Awdur – Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt	Dyddiad Cofnodi / Diweddardwyd gan
18 Chwefror	1	Trefniadau Llywodraethu'r Cydbwyllgor Corfforedig	Cytuno ar drefniadau llywodraethu ar gyfer trosglwyddo'r NWEAB i'r CJC	Oes	Y Cynghorydd Jason McLellan Swyddog Arweiniol/Awdur yr Adroddiad – Gary Williams	Wedi'i ail drefnu 17.12.24 KEJ
	2	Cytundeb Gofal Cartref Gogledd Cymru	Cytundeb Dyfarnu Contract ar gyfer y tendr ffurfiol	Oes	Y Cynghorwyr Elen Heaton a Diane King Swyddog Arweiniol / Awdur yr Adroddiad – Nicola Stubbins / Ann Lloyd / Llinos Howatson	17.09.24 KEJ Wedi'i ail drefnu 12.12.24 o Ionawr i Chwefror
	3	Ymateb i Asesu Perfformiad y Panel	Cymeradwyo ymateb rheolwyr y Cyngor i Adroddiad Asesu Perfformiad y Panel	Oes	Y Cynghorydd Gwyneth Ellis Swyddog Arweiniol / Awdur yr Adroddiad – Helen Vaughan-Evans / Heidi Barton Price	12.04.24 KEJ, aildrefnwyd 25.10.24 KEJ
	4	Sefyllfa Interim ar y Cynnig ar gyfer Parc Cenedlaethol newydd yng Ngogledd Ddwyrain Cymru	Ystyried sefyllfa interim ddrafft o ran y cynnig ar gyfer Parc Cenedlaethol newydd sy'n ceisio	Oes	Y Cynghorydd Alan James	28.11.24 KEJ

Cynllun Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

Tudalen 100

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Pwrpas yr Adroddiad	Angen penderfyniad (oes / nac oes)	Awdur – Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt	Dyddiad Cofnodi / Diweddardwyd gan
			mynegi safbwynt cychwynnol aelodau a swyddogion. Cadarnhau'r broses 'camau nesaf' ar gyfer CSDd i fabwysiadau'r sefyllfa interim cyn ei hanfon at CNC.		Swyddog Arweiniol/Awdur yr Adroddiad - Emlyn Jones / Huw Rees	
	5	Llythyr Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	I ddarparu trosolwg o gynodeb Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru o berfformiad Sir Ddinbych a'r camau gweithredu sydd angen eu cymryd	Oes	Y Cyngorydd Julie Matthews Swyddog Arweiniol / Awdur yr Adroddiad – Ann Lloyd / Kevin Roberts	10.09.24, aildrefnwyd 02.10.24, 22.10.24, 11.12.24 KEJ
	6	Rheolau'r Weithdrefn Gontractau Diweddaredig	I geisio cymeradwyaeth ar gyfer Rheolau'r Weithdrefn Gontractau diweddaredig	Oes	Y Cyngorydd Julie Matthews Swyddog Arweiniol / Awdur yr Adroddiad – Karen Bellis	12.11.24 KEJ Aildrefnwyd 11.12.14 o Ionawr i Chwefror
	7	Polisiâu AD Polisi Aflonyddu Rhywiol (newydd), Polisi Cefnogi Maethu (newydd), Polisi Adleoli (diwygiedig)	Cael cymeradwyaeth y Cabinet i fabwysiadu'r 3 polisi	Oes	Y Cyngorydd Julie Matthews Swyddog Arweiniol - Catrin Roberts / Awdur yr Adroddiad - Louise Dougal / Andrea Malam	18.12.24 KEJ

Cynllun Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

Tudalen 101

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Pwrpas yr Adroddiad	Angen penderfyniad (oes / nac oes)	Awdur – Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt	Dyddiad Cofnodi / Diweddardwyd gan
	8	Cyllideb Refeniw a Gosod Treth y Cyngor 2025/26	I adolygu a chymeradwyo cynigion gosod y gyllideb a Threth y Cyngor ar gyfer y flwyddyn ariannol 2025/26	I'w gadarnhau	Y Cyngorydd Gwyneth Ellis Swyddog Arweiniol/Awdur yr Adroddiad – Liz Thomas	15.05.24 KEJ
	9	Adroddiad Cyllid	Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor ar gyfer 2024/25	I'w gadarnhau	Y Cyngorydd Gwyneth Ellis Swyddog Arweiniol/Awdur yr Adroddiad – Liz Thomas	Eitem Sefydlog
	10	Eitemau o'r Pwyllgorau Craffu	Ystyried unrhyw fater a godwyd gan y Pwyllgorau Craffu er sylw'r Cabinet	I'w gadarnhau	Swyddog Arweiniol – Cydlynwyr Craffu	Eitem Sefydlog
25 Mawrth	1	Ffioedd Gofal Preswyl 2025/2026	I geisio cymeradwyaeth y Cabinet ar gyfer pennu ffioedd cartrefi gofal ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26.	Oes	Y Cyngorydd Elen Heaton Swyddog Arweiniol/Awdur yr Adroddiad – Nicola Stubbins / Ann Lloyd	25.09.24 KEJ

Cynllun Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

Tudalen 102

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Pwrpas yr Adroddiad	Angen penderfyniad (oes / nac oes)	Awdur – Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt	Dyddiad Cofnodi / Diweddarwyd gan
	2	Terfynu'r Cytundeb Gwella Ysgolion (GwE)	Cymeradwyo terfynu'r cytundeb i weithio mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol eraill Gogledd Cymru yng nghyd-destun y Gwasanaeth Effeithlonrwydd a Gwella Ysgolion Rhanbarthol (GwE)	Oes	Y Cyngorydd Diane King Swyddog Arweiniol/Awdur yr Adroddiad – Geraint Davies	09.01.2025 KEJ
	3	Adroddiad Cyllid	Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor ar gyfer 2024/25	I'w gadarnhau	Y Cyngorydd Gwyneth Ellis Swyddog Arweiniol/Awdur yr Adroddiad – Liz Thomas	Eitem Sefydlog
	4	Eitemau o'r Pwyllgorau Craffu	Ystyried unrhyw fater a godwyd gan y Pwyllgorau Craffu er sylw'r Cabinet	I'w gadarnhau	Aelod Arweiniol – Cydlynwyr Craffu	Eitem Sefydlog
29 Ebrill	1	Strategaeth Ddrafft Toiledau Lleol a Chynnig Arbedion	Cymeradwyo'r Strategaeth Toiledau Lleol	Oes	Y Cyngorydd Barry Mellor Swyddog Arweiniol / Awdur yr Adroddiad – Paul Jackson /	14.10.24 KEJ

Cynllun Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

Tudalen 103

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Pwrpas yr Adroddiad	Angen penderfyniad (oes / nac oes)	Awdur – Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt	Dyddiad Cofnodi / Diweddarwyd gan
					Hayley Jones / Kimberley Mason	
	2	Strategaeth Economaidd Sir Ddinbych	Amlinelliad o Strategaeth a Chynllun Gweithredu Economaidd newydd Sir Ddinbych a chais i'r Cabinet gymeradwyo'r dogfennau terfynol		Y Cyngorydd Jason McLellan Swyddog Arweiniol/Awdur yr Adroddiad - Emlyn Jones / James Evans	27.09.24 KEJ aildrefnwyd 13.12.24 o Chwefror i Ebrill
	3	Adroddiad Cyllid	Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor ar gyfer 2024/25	I'w gadarnhau	Y Cyngorydd Gwyneth Ellis Swyddog Arweiniol/Awdur yr Adroddiad – Liz Thomas	Eitem Sefydlog
	4	Eitemau o'r Pwyllgorau Craffu	Ystyried unrhyw fater a godwyd gan y Pwyllgorau Craffu er sylw'r Cabinet	I'w gadarnhau	Swyddog Arweiniol – Cydlynwyr Craffu	Eitem Sefydlog
27 Mai	1	Adroddiad Cyllid	Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor ar gyfer 2024/25	I'w gadarnhau	Y Cyngorydd Gwyneth Ellis Swyddog Arweiniol/Awdur yr	Eitem Sefydlog

Cynllun Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

Tudalen 104

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Pwrpas yr Adroddiad	Angen penderfyniad (oes / nac oes)	Awdur – Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt	Dyddiad Cofnodi / Diweddarwyd gan
					Adroddiad – Liz Thomas	
	2	Eitemau o'r Pwyllgorau Craffu	Ystyried unrhyw fater a godwyd gan y Pwyllgorau Craffu er sylw'r Cabinet	I'w gadarnhau	Swyddog Arweiniol – Cydlynwyr Craffu	Eitem Sefydlog
24 Mehefin	1	Hunanasesiad y Cyngor o'i Berfformiad 2024 i 2025 (diwedd blwyddyn)	Ystyried adroddiad ar yr Hunanasesiad o Berfformiad	I'w gadarnhau	Y Cynghorydd Gwyneth Ellis Swyddog Arweiniol / Awdur yr Adroddiad – Helen Vaughan-Evans / Emma Horan	03.10.24 KEJ
	2	Adroddiad Cyllid	Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor ar gyfer 2024/25	I'w gadarnhau	Y Cynghorydd Gwyneth Ellis Swyddog Arweiniol/Awdur yr Adroddiad – Liz Thomas	Eitem Sefydlog
	3	Eitemau o'r Pwyllgorau Craffu	Ystyried unrhyw fater a godwyd gan y Pwyllgorau Craffu er sylw'r Cabinet	I'w gadarnhau	Swyddog Arweiniol – Cydlynwyr Craffu	Eitem Sefydlog

Cynllun Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

Cyfarfod	Eitem (disgrifiad / teitl)		Pwrpas yr Adroddiad	Angen penderfyniad (oes / nac oes)	Awdur – Aelod Arweiniol a Swyddog Cyswllt	Dyddiad Cofnodi / Diweddarwyd gan	
Tudalen 105	29 Gorffennaf	1	Premiwm Treth Cyngor ar Ail Gartrefi / Cartrefi Gwag Hirdymor	Darparu gwybodaeth a'r diweddaraf ynghylch premiymau Treth y Cyngor arfaethedig ar gyfer ail-gartrefi ac eiddo gwag hirdymor.	Oes	Y Cyngorydd Gwyneth Ellis Swyddog Arweiniol / Awdur yr Adroddiad - Liz Thomas / Paul Barnes / Elaine Edge / Leah Gray	04.12.24 KEJ
		2	Adroddiad Cyllid	Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cabinet am sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor ar gyfer 2024/25	I'w gadarnhau	Y Cyngorydd Gwyneth Ellis Swyddog Arweiniol/Awdur yr Adroddiad – Liz Thomas	Eitem Sefydlog
		3	Eitemau o'r Pwyllgorau Craffu	Ystyried unrhyw fater a godwyd gan y Pwyllgorau Craffu er sylw'r Cabinet	I'w gadarnhau	Swyddog Arweiniol – Cydlynwyr Craffu	Eitem Sefydlog

EITEMAU'R DYFODOL 2025

Cynllun Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

18 Tachwedd	Y wybodaeth ddiweddaraf am Hunanasesiad y Cyngor o'i Berfformiad – Ebrill i fis Medi (QPR1a2)	Ystyried adroddiad diweddarau ar yr Hunan-asesiad o Berfformiad Ebrill – Medi	I'w gadarnhau	Y Cyngorydd Gwyneth Ellis Swyddog Arweiniol / Awdur yr Adroddiad – Helen Vaughan-Evans / Emma Horan	03.10.24 KEJ
--------------------	---	---	---------------	--	--------------

Nodyn i swyddogion – Dyddiadau Cau Adroddiadau i'r Cabinet

<i>Cyfarfod</i>	<i>Dyddiad Cau</i>	<i>Cyfarfod</i>	<i>Dyddiad Cau</i>	<i>Cyfarfod</i>	<i>Dyddiad Cau</i>
<i>21 Ionawr</i>	<i>7 Ionawr</i>	<i>18 Chwefror</i>	<i>4 Chwefror</i>	<i>25 Mawrth</i>	<i>11 Mawrth</i>

Diweddarwyd 09/01/2025 - KEJ

Rhaglen Waith y Cabinet.doc